

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
Odsjek za fonetiku

Nika Gulin

RETORIKA PITANJA U INTERVJUIMA

Diplomski rad

Zagreb, rujan, 2017.

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
Odsjek za fonetiku

Nika Gulin

RETORIKA PITANJA U INTERVJUIMA

Diplomski rad

Mentorica: doc.dr.sc. Elenmari Pletikos Olof

Zagreb, rujan, 2017.

PODACI O AUTORU

Ime i prezime: Nika Gulin

Datum i mjesto rođenja: 14.11.1992. Šibenik

Studijske grupe i godina upisa: diplomski studij fonetike i informacijskih znanosti 2015.

Lokalni matični broj studenta: 370 108

PODACI O RADU

Naslov rada na hrvatskome jeziku: Retorika pitanja u intervjuima

Naslov rada na engleskome jeziku: Rhetoric of questions in interviews

Broj stranica: 27

Broj priloga: 1

Datum predaje rada: 6.9.2017.

Sastav povjerenstva koje je rad ocijenilo i pred kojim je rad obranjen:

- 1.
- 2.
- 3.

Datum obrane rada:

Broj ECTS bodova:

Ocjena:

Potpis članova povjerenstva:

IZJAVA O AUTORSTVU DIPLOMSKOGA RADA

Ovim potvrđujem da sam osobno napisala diplomski rad pod naslovom

Retorika pitanja u intervjuiima

i da sam njegova autorica.

Svi dijelovi rada, podaci ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima (mrežni izvori, udžbenici, knjige, znanstveni, stručni članci i sl.) u radu su jasno označeni kao takvi te su navedeni u popisu literature.

Nika Gulin

Zagreb, 6. rujna 2017.

Zahvala

Zahvaljujem se svojoj obitelji, prvenstveno majci Maji, ocu Rudiju i sestri Franki koji su cijeli život bili uz mene, podrili me, te napisljeku i omogućili studiranje. Zahvaljujem se i svim svojim prijateljima, i onim "starim" i onim "novim" koji su mi bili najveća podrška i bez kojih moj život i studiranje ne bi bili isti. Veliko hvala mojoj mentorici doc.dr.sc. Elenmari Pletikos Olof uz koju mi je pisanje ovog rada predstavljalo užitak. Napisljeku, hvala djelatnicima, kolegama i kolegicama s Odsjeka za fonetiku za preneseno znanje i prekrasnih 5 studentskih godina.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Razrada teme	2
2.1. <i>Govorništvo i govorničke vrste</i>	2
2.2. <i>Intervju</i>	3
2.2.1. <i>Definicije intervjeta</i>	3
2.2.2. <i>Vrste intervjeta</i>	5
2.2.3. <i>Pitanja</i>	6
2.2.4. <i>Vrste pitanja</i>	7
2.2.5. <i>Uloga novinara i pravila vođenja intervjeta</i>	9
3. Hipoteza	11
4. Metodologija	11
4.1. <i>Korpus</i>	11
4.1.1. <i>Prva skupina gostiju (političari)</i>	13
4.1.2. <i>Druga skupina gostiju (umjetnici, sportaši, filozofi)</i>	14
5. Rezultati	16
6. Rasprava	19
7. Zaključak	22
8. Poučavanje intervjeta u nastavi	23
Literatura	28
Sažetak	29
Summary – Rhetoric of questions in interviews	30
Životopis	31
Prilog – transkripcija pitanja novinara i klasifikacija pitanja	32
<i>Prva skupina gostiju – politička sfera javnog života</i>	32
<i>Druga skupina gostiju – nepolitička sfera javnog života</i>	49

1. Uvod

Ovaj rad bavi se medijskim intervjouom koji je jedna od temeljnih govorničkih vrsta. Struktura intervjua, pa tako i medijskog, temelji se na pitanjima. Kada govorimo o vrstama pitanja u literaturi nailazimo na razne podjele. U ovom se radu koristi podjela na otvorena, zatvorena, alternativna i sugestivna pitanja. Rad polazi od hipoteze da se novinarska pitanja drugačije strukturiraju s obzirom na goste, odnosno na područje profesije kojem gost pripada. S obzirom da različite vrste pitanja nose i različitu pragmalingvisitčku funkciju, prepostavka je da intervjuest koristeći određenu vrstu pitanja ima i određenu namjeru i cilj intervjua. Hipotezu smo odlučili provjeriti analizom intervjua novinara Aleksandra Stankovića koji se u hrvatskom javnom prostoru profilirao kao najistaknutiji hrvatski intervjuest. Naime, Aleksandar Stanković već godinama u svojoj emisiji *Nedjeljom u dva* vodi razgovore s ljudima iz svih sfera javnog života Hrvatske, pa i šire. S obzirom na već spomenutu hipotezu, za rad su odabrane dvije skupine gostiju. U prvoj su skupini osobe koje pripadaju političkoj sferi javnog života, dok su u drugoj skupini javne osobe koje nisu politički aktivne, primjerice sportaši, glumci, filozofi, umjetnici, književnici... Sveukupno je analizirano 16 emisija, odnosno 16 gostiju, po 8 u svakoj skupini.

Rad je koncipiran na način da je u prvom dijelu predstavljena razrada teme koju čini teorijski dio govorništva i pojašnjenje govorničkih vrsta. Potom u istom poglavlju slijedi definiranje intervjua i određenje vrsta intervjua. Zatim su pojašnjene podjele na različite vrste pitanja koje su izuzetno važne za ovaj rad. Nakon toga se govori o ulozi samog novinara tijekom intervjua i pojašnavaju se pravila vođenja intervjua. U središnjem dijelu pojašnjena je metodologija istraživanja, a potom su predstavljeni rezultati i rasprava analize korpusa nakon koje slijedi zaključak. Posljednje je poglavlje posvećeno poučavanju intervjua u nastavi.

2. Razrada teme

2.1. Govorništvo i govorničke vrste

Tijekom povijesti ljudi su koristili govorništvo kao ključno sredstvo komunikacije (Lucas, 2015: 4). Još je u Antici, u svom djelu *Retorika*, Aristotel definirao govorništvo kao „sposobnost uočavanja bitnog i primarnog svojstva kojim se može uvjeriti, a to svojstvo krije u sebe svaki predmet ili pojava” (Aristotel, 1989: 1356a). Ciceron je pak, definirao govorništvo kao umijeće govorenja prilagođenog za uvjeravanje (Beker, 1997: 40). U novije vrijeme Lucas (2015: 4) objašnjava govorništvo kao način javnog izražavanja vlastitih misli, dijeljenje misli s drugim ljudima te utjecanje na druge ljude. „Javnim se govorenjem, humanizirana nas retorika uči, želi obavijestiti i poučiti, sporazumjeti i solidarizirati, razjasniti i urazumjeti, uvjeriti u dobro i pridobiti za općekorisno, stvarati i navesti na stvaranje, uljuditi ljudske odnose i oplemeniti ljudski prostor” (Škarić, 2000: 9). Govorništvo je ključno sredstvo za građanski angažman. To je način izražavanja vlastitih misli i utjecanja na glavna društvena pitanja. Kao oblik osnaživanja, može činiti i često čini promjene koje su važne za ljude. Većina nas želi utjecati na promjene, promijeniti svijet malim djelima. Govorništvo nudi mogućnost da utječete na promjene nečega do čega vam je jako stalo (Lucas, 2015: 5).

Suvremeno javno govorenje vrlo je raznoliko. Međutim, postoje određeni dijelovi koji se ponavljaju i oblikuju obrise nekih govorničkih vrsta (Škarić, 2000: 13). Govorničke vrste su oblici retoričkog djelovanja koji imaju određena prepoznatljiva obilježja (temu, stil, cilj, sudionike, auditorij i sl.). Najstarija podjela govorničkih vrsta potječe još iz antike, točnije od Aristotela. On ih je, s obzirom na govornika, temu, slušateljstvo i cilj govora, podijelio na političko, sudsko i epideiktičko govorništvo (Aristotel, 1989: 1358b). Politički govorovi bili su usmjereni na budućnost, na ono što se treba učiniti, poticali su publiku na akciju. Naravno, s ciljem postizanja političkog cilja. Sudski su govorovi bili usmjereni na prošlost, na utvrđivanje istine, na ono što se dogodilo ili što se nije dogodilo. Treći, epideiktički su govorovi bili usmjereni na sadašnjost. Hvalili su lijepo, a kudili ružno, isticali uzvišeno naspram niskog. Za razliku od antičkog doba, u suvremenom govorništvu ne možemo pronaći jedinstvenu podjelu na govorničke vrste. No, možemo govoriti o raznim podjelama s obzirom na glavni kriterij podjele. Prema Škariću (2000: 13) kriteriji podjele mogu biti tema, funkcija, stil, argumentacija, kompozicija, vrsta auditorija, broj govornika, broj slušača, audio ili audiovizualna veza, povratna veza, duljina govora i ambijent govora. On dijeli područje

suvremenog govorničkog izražavanja na četiri temeljne grupe: razgovori, kratki monolozi, govor, posebne govorne vrste (Škarić, 2000: 14). Grupu razgovora čine one vrste u kojima sudjeluje nekoliko govornika. To su primjerice službeni razgovor, intervju, anketa, debata, razgovor na temu, nabacivanje ideja. Kratki monolozi su kompozicijski zaokružene kraće nedijaloške cjeline, primjerice uvodna riječ, izjava, vijest, diskusija, komentar, izvještaj. Govori su dulji monolozi koji temu obrađuju kompleksnije. Temeljna im je značajka da su samostalne retoričke cjeline. Vrste govora su već navedeni politički, sudske i epideiktički govor. Posebne govorne vrste čine govorenja koja su se ili razvila u sklopu suvremenih medija, ili su stara, ali po nekim odlikama nisu zapravo retorička. To u primjerice voditeljstvo, najava – obavijest, prevođenje, prijenos, pripovijedanje, recitiranje (Škarić, 2000: 19).

2.2. Intervju

2.2.1. Definicije intervjeta

Kao što smo vidjeli prema Škariću (2000: 14) intervju pripada grupi razgovora, odnosno vrsti u kojoj sudjeluje nekoliko govornika. Intervju je posebna vrsta razgovora po tome što dva sugovornika imaju jasno podijeljene uloge: jedan pita, a drugi odgovara. Intervjuist unaprijed oblikuje pitanja i slaže njihov raspored u funkciji logičke i dramaturške zamisli. Za vrijeme samog razgovora mora prihvatići improvizacijski stil svog sugovornika, a svoju zamisao ostvarivati neprestanim preinakama. Intervjuist je autor intervjeta i odgovoran je i za odgovore. On mora unaprijed saznati i proučiti koliko je moguće o osobi koju će intervjuirati ili o temi o kojoj će se raspitivati.

Basset (1968: 15) navodi da se svaki komunikativni kontakt dvoje ljudi može nazvati intervjuom u širem smislu, odnosno da je intervju međusobni kontakt. Nikić (1987: 164) definira intervju kao posebnu vrstu razgovora po tome što dva sugovornika imaju jasno podijeljene uloge: jedan pita, a drugi odgovara. Navodi da je intervju jedan od osnovnih dijaloških žanrova u novinarstvu. Intervju je most u kojem je novinar posrednik između recipijenta i izvora informacija. U djelu *Osnove javnog komuniciranja* Biškup (1981: 124) ističe da je intervju jedna od osnovnih dijaloških formi koja je specifična u odnosu na druge novinske žanrove. Funkcija intervjeta je da nešto novo priopći i protumači, za razliku od intervjeta u znanosti kojim se želi doći do nekih znanstvenih činjenica i zakonitosti. Nadalje,

intervju se sastoji od pitanja i odgovora. Da bi intervju bio dobar potrebno je obratiti pažnju na temu, osobu koja se intervjuira i izbor pitanja (Biškup, 1981: 124).

Letica (2003: 278) definira intervju kao razgovor dviju osoba radi gledateljstva, a ne radi njih samih. Dijalog vode o onome što gledateljstvo želi, odnosno treba čuti i saznati. Naglašava da se intervju bitno razlikuje od razgovora jer ga se vodi s određenom svrhom. „Intervjuom se postiže nekoliko svrha: otkrivaju se i iznose korisne, zanimljive i istinite činjenice; doznaće se informacija, ideja, tvrdnja i gledište; proširuje se krug sudionika u programu i ublažava jaz između medija i gledateljstva; dobiva se mnogo veći mozaik informacija zahvaljujući širem krugu ljudi od znanja, položaja i iskustva, kojima je omogućeno da se iskažu; ublažava se monopolistički položaj i razbija jednoličnost monologa programskega ljudi koji se pojavljuju iz večeri u večer, dana u dan” (Letica, 2003: 279).

Za Sapunara (1995: 105) je intervju najjednostavniji i najučestaliji oblik dijaloškoga javnoga komuniciranja. Riječ intervju dolazi od engleske riječi *interview* i doslovno znači "međupogled". Osnovna je značajka intervjeta da predstavlja asimetričnu komunikaciju, tj. da davatelj intervjeta obično o temi koja je predmet intervjeta zna više od onoga koji pita. Smisao toga razgovora je i da osoba koja pita sazna sve o onome o čemu razgovara s osobom koja je upućena, tj. koja zna dotičnu temu (Sapunar, 1995: 105).

Malović (2005: 217) naglašava da je intervju osnova većine novinarskih radova. Najbolje ga je koristiti za ispitivanje reakcija i interpretacija, a ne za prikupljanje činjenica. Intervju je važna metoda kojom se ispituje što neki ljudi znaju ili misle o nečemu, ali je ujedno vrlo važan oblik novinskog izražavanja. Masovni mediji preplavljeni su intervjuima: dužim ili kraćim, ozbiljnim ili zabavnim, ali gotovo uvijek s osobama koje nešto znače ili koje imaju nešto za reći. Dobar intervju privlači pozornost publike, a novinari koji vode takve emisije redovito su veoma popularni (Malović, 2005: 217).

Od svih navedenih definicija smatram da je za ovaj rad najbolja definicija profesora emeritusa Ive Škarića koji je intervju definirao jednostavno i jasno rekavši da je intervju posebna vrsta razgovora po tome što dva sugovornika imaju jasno podijeljene uloge: jedan pita, a drugi odgovara. Istaknuo je ono što je za ovaj rad važno, a to je da intervjuist razgovora mora prihvati improvizacijski stil svog sugovornika te mu se tijekom intervjeta treba i prilagodjavati. U potpunosti se slažem da je intervjuist autor intervjeta i da je na njemu odgovornost veća.

2.2.2. Vrste intervjeta

Kada govorimo o podjeli intervjeta po vrstama, Škarić (2000: 16) intervjuje dijeli na radne intervjuje (liječničke anamneze, ispitivanje svjedoka u sudstvu, ispitivanje znanja u nastavi itd.) i intervjuje za javnost, odnosno medijske intervjuje (koji se dobro uklapaju u televizijski medij). Upravo će potonja vrsta intervjeta biti važna za ovaj rad s obzirom da analizirana televizijska emisija pripada ovoj vrsti intervjeta.

Ako se kao osnova podjele uzme način obrade, Biškup (1981: 125) navodi tri vrste intervjeta: klasični, kombinirani i improvizirani intervju. Isti autor naglašava da nije moguće napraviti podjelu prema tematice jer tema intervjeta može biti sve što zanima javnost. Klasični intervju je onaj za koji se unaprijed pripremaju pitanja. Sugovornik dobije napisana pitanja i za kojih potom napiše odgovore. Ova vrsta intervjeta najčešće se koristi u tisku. Kombinirani intervju je onaj u kojem novinar prethodno da pitanja sugovorniku, ali sugovornik ne piše odgovore. Za improvizirani intervju priprema se samo novinar, a intervjuiranome se samo naznačava tema (Biškup, 1981: 125). Biškup (1981: 129) također navodi razgovor kao posebnu vrstu intervjeta u kojem je novinar ravnopravan partner intervjuiranome. Novinar nije u podređenom položaju, može iznositi podatke, oponirati, provocirati.

Hillard (prema Letica, 2003: 283) navodi tri vrste intervjeta: intervju gledišta, informativni intervju i intervju s istaknutom osobom. Nadalje, Letica (2003: 284) navodi i podjelu američkog autora Irva Broughtona koji intervju dijeli na: aktualni intervju, emisija intervju, dokumentarni film, razgovorna emisija, intervju za prikupljanje informacija, antropološki filmski intervju i usmeni povijesni intervju.

Sapunar (1995: 106) navodi podjelu intervjeta na spontani i pripremljeni intervju. Isti autor navodi i podjelu prema Slavkoviću koji intervju dijeli na intervju-ritual, anegdotski, intervju-dijalog i intervju ispovijedanje, te podjelu prema Kojiću koji razlikuje stvarni intervju, osobni intervju, biografski intervju, skupni intervju, konferencija za tisk i pismeni intervju.

Malović (2005: 222) prema Missouri Group razlikuje sljedeće vrste intervjeta: spoznaja novoga, profil, istraživački intervju. U prvom slučaju se prikupljaju informacije, a sam intervju se često obavlja rutinski. U drugom slučaju osobu koju intervjujiramo želimo temeljito predstaviti, prikazati je u punom sjaju i to zahtijeva temeljite pripreme. Istraživački intervju je

vrlo važan za istraživačko novinarstvo, a novinar, poput tužitelja u sudnici, utvrđuje činjenice (Malović, 2005: 223).

Breakwell (2001: 14) opisuje četiri vrste intervjeta. To su seleksijski, procjenjivački, istraživački i medijski intervju. Seleksijski intervjeti danas sadrže različite metode, mogu uključivati jednog ili više voditelja razgovora u panelu, jednog ili više intervjuiranih, mogu sadržavati nekoliko razgovora, a mogu se i primjenjivati zajedno s drugim tehnikama procjene. Procjenjivački intervju obično uključuje utvrđivanje pokazatelja učinka za svaku vrstu posla. Istraživački intervju je osobito čest u akcijskim istraživanjima i u istraživanjima koja se tiču procjene programa. Sam cilj akcijskog istraživanja je obično poticanje razvoja ili poboljšanja.

Grbelja i Sapunar (1993: 134) navode podjelu Ljubomira Rajvajna koji je intervju podijelio na osam tipova: klasični intervju, interpretativni intervju, narativni intervju, reportažni intervju, kolektivni intervju, izjava, konferencija za tisak, anketa.

Miljković i Rijavec (1999: 8) navode pet tipova intervjeta. To su strukturirani intervju (koji se vodi po prethodno točno utvrđenom planu), nestrukturirani intervju (koji se vodi bez prethodno utvrđene liste pitanja), stresni intervju (intervju koji se čini što stresnijim), panel intervju (u kojem sudjeluje dvije ili više osoba) i grupni intervju (npr. više kandidata za posao se intervjuira kroz grupnu raspravu).

Kao što se može zaključiti, različiti autori na različite načine dijele intervjuje po vrsti. Međutim, važno je za koje je područje podjela namijenjena. Neke od navedenih podjela su primjerene za intervjuje koji se tiču medija i javnosti (primjerice Hillardova podjela), a neke za intervjuje u poslovnom okruženju ili privatnom životu (primjerice podjela po Miljković i Rijavec). Za ovaj je rad najprimjerena podjela po Škariću koji je intervjuje podijelio na medijske i radne. Medijski su intervjeti namijenjeni javnosti te se dobro uklapaju u televizijski medij. Upravo je to slučaj emisije *Nedjeljom u dva*.

2.2.3. Pitanja

Još u antička vremena, izvrsni učitelji kao što su Sokrat i Isus koristili su pitanja kako bi uključili svoje slušače i ospješili razumijevanje njihove poruke (Dillon, 2006: 123).

Od onda, pa sve do danas, izuzetno je teško zamisliti razgovor bez pitanja i odgovora. Fritzley i Lee (prema Dillon 2006: 121) opisuju pitanje kao važnu formu govornog čina i međuljudske komunikacije. Dillon (2006: 121) pak navodi da su pitanja pokretački dijelovi motora društvene interakcije. S obzirom na to, vješto korištenje pitanja predstavlja moćan alat za iniciranje, održavanje i usmjeravanje komunikacije. Nadalje, Stewart i Cash (prema Dillon 2006: 122) definiraju pitanje kao bilokoju izjavu ili neverbalni čin koji poziva na odgovor.

Dakle, esencijalna funkcija pitanja je da izmami odgovor od onih kojima je pitanje upućeno. Pitanja služe širokom rasponu funkcija koje primjerice ovise o samom kontekstu interakcije. Neke od tih funkcija su dobivanje informacija, davanje informacija, održavanje kontrole susreta, procjenjivanje opsega znanja sugovornika, poticanje kritičkog mišljenja, evaluacija (Dillon, 2006: 126).

2.2.4. Vrste pitanja

Malović (2005: 231) navodi dvije osnovne vrste pitanja: otvorena i zatvorena. Pojašnjava da su otvorena pitanja manje izravna, nisu prijeteća i omogućuju sugovorniku da objasni svoje stajalište. Zatvorena se pitanja koriste kada želimo doznati konkretan odgovor, neku pojedinost, točan podatak (Malović, 2005: 231)

Tubbs i Moss (1987: 235) navode pet vrsta pitanja: otvorena, zatvorena, istraživačka, opterećena i sugestivna. Otvorena pitanja su ona na koja sugovornik nema ograničenja za odgovor. Ovakva se pitanja najčešće postavljaju na početku intervjuja kako bi se sugovornik opustio. Zatvoreno pitanje zahtjeva kraći, direktniji odgovor. Razliku između otvorenog i zatvorenog pitanja možemo pronaći u sljedećim primjerima: "Što mislite o novcu?" (otvoreno) i "Koliko godina radite na ovom radnom mjestu?" (zatvoreno). Na zatvorena je pitanja čest kratki odgovor u obliku da ili ne. Dok se otvorena pitanja koriste na početku kako bi se uvelo u razgovor, zatvorena se pitanja pitaju kasnije s ciljem fokusa i usmjeravanja komunikacije. Istraživačka pitanja su ona koja potiču sugovornika da elaborira ono što je već spomenuto (Tubbs i Moss, 1987: 236). Nazivaju se i sekundarnim zbog toga što slijede iza nekog određenog pitanja te se na njega nastavljaju (Dillon, 2006: 136). Primjerice: "Možete li mi reći nešto više o tome?" Pitanja koja jako često nerviraju sugovornike su takozvana opterećena pitanja. Takva pitanja u sebi implicitno sadrže odgovore koje intervjuist želi dobiti. Ta se pitanja često koriste kako bi se sugovornika stjeralo u kut. U pitanju se nalazi i

postavljeno pitanje, ali i odgovor na njega. Primjerice: "Nije li ova vaša politika već prije iskušana i to bez uspjeha?" Ovakva su pitanja emocionalno nabijena i automatski postavljaju sugovornika u svojevrsni obrambeni položaj. Ovakva pitanja su dobra jedino ako je cilj testirati kako se intervjuirani nosi s prijetećom, neprijateljskom situacijom. Negativne strane postavljanja ovih pitanja su to da intervjuirani može izgubiti povjerenje u intervjuita te može razviti negativne osjećaje prema samom intervjuu, intervjuitu i njegovoj organizaciji (Tubbs i Moss, 1987: 237). Sljedeća vrsta pitanja je slična prethodnoj, a to su sugestivna pitanja. U takvim se pitanjima implicitno nalazi očekivani odgovor. Primjer za takvo pitanje je: "Ne biste se protivili podučavanju brucoša, zar ne?" Veoma je jasno da je u ovom pitanju impliciran odgovor: "Ne, ne bih imao/imala ništa protiv."

Dillon (1986: 109) također navodi nekoliko tipova pitanja: alternativna, otvorena/zatvorena, narativna/direktivna. Otvorena i zatvorena pitanja Dillon definira slično kao i prije navedeni autori. Otvorena pružaju sugovorniku slobodu odgovora, a zatvorena ga usmjeravaju na kraći, direktniji odgovor. Alternativna pitanja su ona koja za odgovor nude alternative (ili/ili, X ili Y). Primjer za takvo pitanje je: "Je li vam bolji Audi ili Bmw?" Kada govorimo o direktivnim pitanjima, ona najčešće slijede iza narativnih. Odnosno, intervjuit postavlja narativno pitanje koje sugovorniku dozvoljava opsežan odgovor određene duljine, a zatim pokušava doći do detalja postavljanjem kratkih, direktivnih pitanja (Dillon, 1986: 111).

Miljković i Rijavec (1999: 23) navode šest tipova pitanja: izravna ili zatvorena, otvorena, sugestivna, pitanja za promjenu teme, razvojna pitanja, reflektirajuća pitanja. Svrha zatvorenih pitanja je dobiti kratke odgovore, poput da, ne, ponekad i sl. Otvorena pitanja potiču pune odgovore i sugovornik ima priliku opširno odgovoriti. Sugestivna pitanja navode sugovornika na odgovor. To su pitanja bez vrijednosti, osim ako se sugovornika time ne želi dovesti na tanak led. Pitanja za promjenu teme usmjeravaju intervju na nova područja o kojima se do tada nije razgovaralo. Razvojna pitanja usmjerena su na potpunije istraživanje nekog područja ili nadogradnju prethodno dobivenih podataka. Reflektirajuća pitanja služe za ponavljanje onoga što je rečeno u obliku novoga pitanja (Miljković i Rijavec, 1999: 25).

Prilikom istraživanja u ovom je radu korištena podjela na otvorena, zatvorena, sugestivna i alternativna pitanja. Odabrane su ove četiri vrste zbog toga što smatram da se ove četiri vrste pitanja mogu nazvati osnovnima. Naime, gotovo svaka dosadašnja podjela prepoznaje ove četiri vrste pitanja, a sve dodatne vrste se mogu smjestiti pod jednu od četiri osnovne. Tako se primjerice opterećena pitanja mogu smjestiti u šиру skupinu sugestivnih pitanja.

2.2.5. Uloga novinara i pravila vođenja intervjuja

Biškup (1981: 124) definira novinara kao čovjeka koji s bavi otkrivanjem, skupljanjem i objavlјivanjem novosti putem sredstava javnog komuniciranja. Novinarstvo je profesija koja ima zadatak obavještavati, objašnjavati i uvjeravati publiku. U širem smislu riječi ono je više od toga, ono putem sredstava javnog komuniciranja još i obrazuje, širi kulturu, stvara javno mnjenje, zabavlja itd. Novinari stvaraju ili formuliraju informativne, obrazovne, umjetničke i zabavne sadržaje, koje uz pomoć programskog i drugog pomoćnog i tehničkog osoblja te tehničkih pomagala upućuju primaocima poruka. „Novinar i njegova djelatnost društveno su neobično važni, jer kao makronervni sustav društva omogućuju brzi protok informacija, točnost informacija, a sve radi povećanja sposobnosti ljudskog djelovanja glede humanizacije života” (Sapunar, 1995: 42). Novinarstvo traži više stupnjeve znanja, imaginacije, snalaženja u novim okolnostima, psihološkog obrazovanja, jer je novinar osoba koja se neprestano odnosi s ljudima, a od njih se ne mogu dobiti informacije ako se on ne zna vladati kako treba (Sapunar, 1995: 43).

Kada govorimo o intervjuu postoje određena pravila koja novinar treba poštovati prilikom pripremanja i izvođenja intervjuja. Jedno od prvih pravila je to da novinar mora pomno odabratи svog sugovornika. Biškup (1981: 124) naglašava važnost pomognog odabiranja zbog dvije stvari: potrebna je osoba koja u javnosti nešto znači i koja ima nešto za reći i zna to reći. Jedno od najvažnijih pravila je dobra pripremljenost novinara. Nikić (1987: 164) ističe da se novinar odlučuje za intervju kada je u pitanju sugovornik istaknutog društvenog, kulturnog ili političkog značaja. Letica (2003: 288) tvrdi da je dobra priprema ključna za uspješan intervju. Navodi da novinar prije intervjuja treba raspolagati s dovoljno informacija o temi, sugovorniku te svrsi intervjuja. Dio pripreme za intervju je jako bitan kako bi novinar bio ravnopravan sugovornik. Ništa ne očekuje da novinar u poznavanju tematike bude ravan odabranom sugovorniku, ali mora mnogo toga znati da bi mogao postavljati prava i inteligentna pitanja pravom čovjeku u pravo vrijeme i na taj način steći poštovanje i gosta i gledateljstva (Letica, 2003: 289). Nadalje, intervjuiст mora jasno postaviti ciljeve intervjuja. Postavljanje ciljeva osigurat će jasan smjer za planiranje i vođenje samog intervjuja (Camp i suradnici, 2004: 32). Kada govorimo o postavljanju pitanja, novinar treba postavljati pitanja koja zanimaju javnost tj. mora voditi računa da pitanja postavlja u ime nevidljive publike (Nikić, 1987: 164). Izrazito bitno pravilo odnosi se na postavljanje jasnih, jednostavnih, otvorenih pitanja. Letica (2003: 295) ističe da će jednostavno formulirana, kratka i konkretna pitanja dovesti do

izravnijih i sadržajnijih odgovora. Vrlo je važno postavljati jasna, nedvosmislena pitanja koja ne izazivaju nedoumicu. Miljković i Rijavec (1999: 17) naglašavaju kako je poželjno koristiti otvorena pitanja jer su široka i jer sugovornik može odgovoriti na različite načine. Prednosti otvorenih pitanja su to što mogu otkriti ono što je važno za intervjuiranog, mogu otkriti nedostatak informiranosti i razumijevanja intervjuiranog, mogu otkriti potencijalne stereotipe i predrasude te intervjuistu zorno prikazuju komunikacijske vještine intervjuiranoga. Nedostatci se mogu pronaći u tome što odgovori na takva pitanja traju dulje te zbog toga intervju može sporije napredovati i možemo obraditi manje tema (Tubbs i Moss, 1987: 235). Što se pak zatvorenih pitanja tiče, prednosti su to što se može dobiti više odgovora u manje vremena nego s otvorenim pitanjima, intervjuist takvim pitanjima može voditi, usmjeravati i kontrolirati razgovor. Nedostatci su to što odgovori na ovakva pitanja daju malo informacija ili informaciju bez konteksta. Malović (2005: 231) ističe da se dobar učinak postiže kombinacijom otvorenih i zatvorenih pitanja. Letica (2003: 295) naglašava da je bitno izbjegavati alternativna pitanja, odnosno pitanja u kojima novinar nudi da se odabere jedan odgovor od dvije opcije. Kod postavljanja pitanja jako je važno postavljati nesugestivna pitanja. Nedopustivo je postavljati sugestivna pitanja kako bi se intervjuiranog navelo na neki određen, željeni odgovor. (Letica, 2003: 300) Miljković i Rijavec (1999: 17) ističu kako je poželjno koristiti otvorena i zatvorena pitanja u kombinaciji, a nužno je izbjegavati sugestivna pitanja. Sugestivna pitanja nisu poželjna upravo zbog toga što intervjuiranog najčešće stavljuju u obrambeni položaj u kojem nema povjerenja prema intervjuistu. Nadalje, ovakva pitanja nemaju prednosti, osim ako nam cilj nije dovesti intervjuiranog u neprijateljsku situaciju (Tubbs i Moss, 1987: 237). Kada je riječ o odnosu novinara i sugovornika vrlo je važno da novinar bude objektivan i nepristran. Novinar je dužan temeljiti svoja pitanja i tvrdnje na činjenicama, nedopuštajući da njegova osobna stajališta utječu na njihov istinit prikaz (Letica, 2003: 293). S druge strane, novinar ne smije biti ni previše naklonjen sugovorniku jer tada publika može posumnjati u njegovu objektivnost. Letica (2003: 302) ističe da novinar mora biti uporan i inzistirati na odgovorima te raščistiti moguće nejasnoće. Pritom je važno zadržati pristojan odnos prema sugovorniku. Jako je važno da novinar pažljivo sluša odgovore intervjuiranog. Novinar ne smije sugovornika dovesti u situaciju da ne sluša pozorno odgovore i ne postavi sljedeće pitanje na osnovi njih. Ako ne sluša odgovor, ne može ni znati je li odgovor potpun i točan. Mora slušati sugovornika kako bi se mogao prilagođavati tijeku razgovora i novonastalim situacijama (Letica, 2003: 303). Nikić (1987: 164) ističe da novinar mora voditi računa o vremenu zbog toga što se odgovori mogu pretvoriti u preduge monologe i tako ukinuti osjećaj razgovora. Kada govorimo o neverbalnoj

komunikaciji, novinarev pogled je važniji nego što se isprva može pomisliti. Letica (2003: 304) naglašava da novinar treba gledati sugovornika u oči prilikom postavljanja pitanja te tijekom cijelog intervjua paziti na svoj izraz lica.

3. Hipoteza

Rad polazi od pretpostavke da se novinarska pitanja u intervuima strukturiraju na različit način s obzirom na goste, odnosno na područje profesije kojem gost pripada. Različite vrste pitanja nose različitu pragmalingvističku funkciju, stoga je logično za pretpostaviti da intervjuit koristeći različite vrste pitanja na različitim gostima ima i različitu namjeru i cilj intervjua. Hipoteza ovog rada je da se gostima političarima postavlja više zatvorenih, sugestivnih i alternativnih pitanja, dok se gostima iz sfere umjetnosti, kulture i sporta postavlja više otvorenih pitanja. Upravo zbog toga se ovim radom istražuje postoji li različita namjera novinara u intervuima s političarima, za razliku od namjere novinara u intervjuu sa sugovornicima iz područja kulture, umjetnosti i sporta.

4. Metodologija

4.1. Korpus

U ovom radu analizirana su pitanja postavljena od strane voditelja u televizijskoj emisiji *Nedjeljom u 2* koja se prikazuje na prvog programu Hrvatske radiotelevizije svake nedjelje u 14 sati. Emisija se emitira od 2000. godine, a voditelj je Aleksandar Stanković. Aleksandar Stanković rođen je u Subotici 1970. godine. Diplomirao je pravo na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1995. godine. Od 2000. vodi emisiju *Nedjeljom u 2* u kojoj ugošćava osobe raznih profila i osobnosti, ali većinom osobe od društvenog, kulturnog ili političkog značaja. Intervjuirao je mnoge koji su se istaknuli u svim domenama javnog života u Hrvatskoj, pa i šire. Ugostio je primjerice predsjednike države, predsjednike Vlade, sve istaknute vođe političkih stranaka, umjetnike, sportaše, znanstvenike... Trajanje jedne emisije je jedan sat.

U radu je analizirano 16 emisija podijeljenih u dvije skupine. U svakoj su skupini jednako zastupljena oba spola. Prvu skupinu čine gosti koji dolaze iz sfere političkog javnog života. To su redom: Ivan Vilibor Sinčić (2016. godine, predsjednik stranke Živi zid), Davor Bernardić (2017. godine, predsjednik SDP-a), Božo Petrov (2015. godine, predsjednik MOSTA nezavisnih lista), Ladislav Ilčić (2016. godine, predsjednik HRAST-a), Anka Mrak Taritaš (2017. godine, kandidatkinja HNS-a za gradonačelniku Grada Zagreba), Marijana Petir (2016. godine, članica HSS-a i zastupnica u Europskom parlamentu), Kolinda Grabar Kitarović (2014. godine, kandidatkinja HDZ-a za predsjednicu Republike Hrvatske), Sandra Švaljek (2016. godine, nezavisna zastupnica skupštine i kandidatkinja za gradonačelniku Grada Zagreba). Za prvu skupinu važno je naglasiti da su gosti pomno odabrani kako bi zastupljenost spolova bila jednakata kako bi gosti pripadali što različitijim dijelovima političkog spektra. Drugu skupinu čine mahom sportaši, umjetnici i filozofi, odnosno javne osobe koje ne pripadaju političkim strankama. Oni pripadaju kulturnoj, sportskoj i umjetničkoj sferi javnog života. To su redom: Goran Bregović (2015. godine, glazbenik), Slavoj Žižek (2012. godine, filozof), Toni Kukoč (2008. godine, sportaš), Miran Kuršpahić (2016. godine, glumac i redatelj), Vitomira Lončar (2016. godine, glumica), Maja Hrgović (2015. godine, književnica i novinarka), Ivana Šojat (2015. godine, književnica) i Milka Babović (2006. godine, sportska novinarka i televizijska komentatorica). Navedeni su gosti pomno odabrani kako bi zastupljenost spolova bila jednakata i kako bi bile uključene što raznolikije dobne skupine i profesije gostiju. U poglavljima koji slijede kratko su opisani gosti, svatko ponaosob. Iako odgovori sugovornika nisu analizirani i nisu dio korpusa važno je ukratko opisati sugovornike jer su njima upućena pitanja.

Navedene emisije su preslušane i sva voditeljeva pitanja su transkribirana. Potom su se analizirala na način da je svakom pitanju pridodana jedna od kategorija pitanja. Kategorije su sljedeće: otvorena pitanja (O), zatvorena pitanja (Z), sugestivna pitanja (S) i alternativna pitanja (A).

4.1.1. Prva skupina gostiju (političari)

Ivan Vilibor Sinčić

Ivan Vilibor Sinčić predsjednik je hrvatske parlamentarne stranke Živi zid, hrvatski saborski zastupnik i politički aktivist. Rođen je u Karlovcu 1990. godine. U emisiji je gostovao u svibnju 2016. godine.

Davor Bernardić

Davor Bernardić aktualni je predsjednik najveće oporbene stranke u Hrvatskoj – SDP-a. Rođen je u Zagrebu gdje je diplomirao fiziku na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. U emisiji je gostovao u ožujku 2017. godine.

Božo Petrov

Božo Petrov hrvatski je političar i psihijatar, bivši predsjednik Hrvatskog sabora. Aktualni čelnik MOSTA nezavisnih lista. Ranije je obnašao dužnosti gradonačelnika Metkovića i potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske. Nakon održanih parlamentarnih izbora u rujnu 2016. izabran je za predsjednika Hrvatskoga sabora. Uslijed krize vlasti izazvane smjenom ministara u Vladi RH iz redova Mosta, a nakon što je Hrvatski sabor odbio prijedlog za izglasavanje povjerenja ministru financija dr. Zdravku Mariću, Božo Petrov podnio je ostavku na mjesto predsjednika Hrvatskoga sabora. Hrvatski ga je sabor razriješio dužnosti 5. svibnja 2017. U emisiji je gostovao u listopadu 2016. godine.

Ladislav Ilčić

Ladislav Ilčić predsjednik je stranke HRAST - Pokret za uspješnu Hrvatsku koji okuplja političke stranke, građanske udruge i pojedince tradicionalno, konzervativno, nacionalno i demokršćanski usmjerene. Bio je nositelj liste HRAST-a na prvim hrvatskim izborima za Europski parlament 2013. Iste godine bio je i kandidat na izborima za gradonačelnika Varaždina na kojima je osvojio četvrto mjesto sa 7,89% glasova. Trenutno je saborski zastupnik. U emisiji je gostovao u travnju 2016. godine.

Anka Mrak Taritaš

Anka Mrak Taritaš hrvatska je arhitektica, političarka, ministrica graditeljstva i prostornog uređenja u dvanaestoj Vladi Republike Hrvatske. Od 2003. do 2005., za vlasti Milana Bandića, obavljala je dužnost pročelnice u Gradskom zavodu za planiranje Grada Zagreba.

Sudjelovala je na izborima za gradonačelnika Grada Zagreba 2017. godine kao kandidatkinja HNS-a. U emisiji je gostovala u siječnju 2017. godine.

Marijana Petir

Marijana Petir političarka je, hrvatska zastupnica u Europskom parlamentu, vanjska članica Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora, voditeljica Ureda za promicanje socijalnog nauka Crkve Sisačke biskupije, članica Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj EU Parlamenta, bivša saborska zastupnica i zamjenica župana, potpredsjednica HSS-a. Po struci je profesorica biologije i teologinja. U emisiji je gostovala u listopadu 2016. godine.

Kolinda Grabar Kitarović

Kolinda Grabar Kitarović aktualna je predsjednica Republike Hrvatske. Rođena je u Rijeci 1968. godine. Bila je gošća u emisiji Aleksandra Stankovića 2014. godine kada je bila kandidatkinja HDZ-a za predsjednicu države.

Sandra Švaljek

Sandra Švaljek hrvatska je ekonomistica, političarka i nezavisna zastupnica u Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Sudjelovala je kao nezavisna kandidatkinja na izborima za gradonačelnika Grada Zagreba 2017. godine. U emisiji je gostovala u studenom 2016. godine dok je bila kandidatkinja za gradonačelnicu.

4.1.2. Druga skupina gostiju (*umjetnici, sportaši, filozofi*)

Goran Bregović

Goran Bregović glazbenik je iz Bosne i Hercegovine. Autor je filmske glazbe i jedan je od najpoznatijih skladatelja s Balkana. Postao je poznat u sedamdesetim godinama prošlog stoljeća kao vođa i gitarist skupine Bijelo dugme. U emisiji je gostovao u studenom 2015. godine.

Slavoj Žižek

Slavoj Žižek slovenski je filozof rođen u Ljubljani 1949. godine. U emisiji je sudjelovao 2012. godine.

Toni Kukoč

Toni Kukoč profesionalni je hrvatski košarkaš rođen u Splitu 1968. godine. Aleksandar Stanković ga je u emisiji ugostio 2008. godine, dvije godine nakon što je otišao u košarkašku mirovinu.

Miran Kurspahić

Miran Kurspahić hrvatski je glumac i redatelj. Diplomirao je kazališnu režiju i radiofoniju na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu. U emisiji je gostovao u svibnju 2016. godine.

Vitomira Lončar

Vitomira Lončar hrvatska je glumica, doktorica znanosti i znanstvenica rođena 1959. godine u Zagrebu. Bila je gost emisije *Nedjeljom u 2* u veljači 2016. godine.

Maja Hrgović

Maja Hrgović hrvatska je novinarka i spisateljica rodom iz Splita. U *Nedjeljom u 2* gostovala je 2015. godine.

Ivana Šojat

Ivana Šojat poznata je hrvatska višestruko nagrađivana književnica, prevoditeljica i urednica kazališnih izdanja HNK u Osijeku. Važno je naglasiti da je Ivana Šojat trenutno politički aktivna u stranci HDZ, ali tijekom gostovanja u emisiji u studenom 2015. godine nije bila politički aktivna.

Milka Babović

Milka Babović hrvatska je športska novinarka, televizijska komentatorica i bivša atletičarka. Najveći trag u športskom novinarstvu ostavila radom na Hrvatskoj televiziji. Novinarstvom se počela baviti 1949. godine. Jedna je od osnivačica i bila je dugogodišnja urednica športske redakcije tadašnje TV Zagreb. U emisiji je gostovala u svibnju 2006. godine.

5. Rezultati

Tablica 1. prikazuje rezultate analize pitanja postavljenih gostima iz političke sfere javnog života. Aleksandar Stanković je osmero gostiju ukupno postavio 443 pitanja. Od 443 pitanja 197 pitanja pripada otvorenom tipu, 155 zatvorenom tipu, 69 sugestivnom tipu i 22 alternativnom tipu pitanja. Odnosno, od sveukupnog broja pitanja 44,47% pitanja su otvorenog tipa, 38,98% su pitanja zatvorenog tipa, 15,57% su pitanja sugestivnog tipa i 4,96% su pitanja alternativnog tipa.

Tablica 2. prikazuje rezultate analize pitanja postavljenih gostima iz kulturne, sportske i umjetničke sfere javnog života. Aleksandar Stanković je osmero gostiju ukupno postavio 321 pitanje. Od 321 pitanja 172 pripadaju otvorenom tipu, 93 zatvorenom tipu, 37 sugestivnom tipu i 19 alternativnom tipu pitanja. Odnosno, od sveukupnog broja pitanja 53,58% pitanja su otvorenog tipa, 28,97% su pitanja zatvorenog tipa, 11, 52% su pitanja sugestivnog tipa i 5,91% su pitanja alternativnog tipa.

Tablica 3. prikazuje razliku u vrsti postavljenih pitanja gostima iz političke sfere i gostima iz kulturne, sportske, umjetničke sfere javnog života. Aleksandar Stanković postavio 9,11% manje otvorenih pitanja gostima iz političke sfere nego što ih je postavio gostima iz kulturne, sportske i umjetničke sfere. Kada govorimo o zatvorenim pitanjima, voditelj je 10,01% više postavio tu vrstu pitanja gostima političarima nego gostima iz kulture, sporta i umjetnosti. Sugestivnih je pitanja također postavio više gostima političarima i to 4,05% više. No, alternativnih pitanja je postavio više gostima iz kulture, sporta i umjetnosti, točnije 0,95% više.

Tablica 1. Rezultati analize pitanja postavljenih gostima iz političke sfere javnog života

GOST	OTVORENA PITANJA	ZATVORENA PITANJA	SUGESTIVNA PITANJA	ALTERNATIVNA PITANJA
predsjednik Živog zida	37	23	2	7
predsjednik SDP-a	31	24	19	3
predsjednik MOSTA	21	19	7	3
predsjednik HRASTA	19	17	5	1
kandidatkinja HNS-a za gradonačelnicu Zagreba	20	18	7	0
europarlamentarka i članica HSS-a	22	17	11	1
kandidatkinja za predsjednicu RH	18	25	8	6
kandidatkinja za gradonačelnicu Zagreba	29	12	10	1
UKUPNO:	197	155	69	22
%	44,47	34,98	15,57	4,96

Tablica 2. Rezultati analize pitanja postavljenih gostima iz kulturne, sportske, umjetničke sfere javnog života

GOST	OTVORENA PITANJA	ZATVORENA PITANJA	SUGESTIVNA PITANJA	ALTERNATIVNA PITANJA
glazbenik	26	17	6	4
filozof	20	8	1	2
sportaš	33	20	11	2
glumac/redatelj	14	8	3	2
glumica	12	11	4	0
književnica/novinarka	30	13	3	5
književnica	22	9	4	3
sportska novinarka/TV komentatorica	15	7	5	1
UKUPNO:	172	93	37	19
%	53,58	28,97	11,52	5,91

Tablica 3. Razlika u vrsti pitanja postavljenih gostima iz političke sfere i gostima iz kulturne, sportske, umjetničke sfere javnog života

	OTVORENA	ZATVORENA	SUGESTIVNA	ALTERNATIVNA
Gosti iz političke sfere	44,47%	38,98%	15,57%	4,96%
Gosti iz kulturne, sportske, umjetničke sfere	53,58%	28,97%	11,52%	5,91%
RAZLIKA:	9,11% (-političarima)	10,01% (+političarima)	4,05% (+političarima)	0,95% (-političarima)

6. Rasprava

Iz rezultata je vidljivo da je hipoteza potvrđena. Istraživanje je potvrdilo da voditelj postavlja više zatvorenih i sugestivnih pitanja gostima iz političke sfere nego gostima koji ne djeluju u toj sferi. Potvrđeno je i da voditelj postavlja više otvorenih pitanja gostima koji dolaze iz kulturne, sportske i umjetničke sfere javnog života, a manje onima koji su aktivni u politici. Nadalje, pokazalo se i da je voditelj postavio neznatno (0,95%) više alternativnih pitanja gostima iz kulture, sporta i umjetnosti, nego gostima iz političke sfere javnog života.

Kada govorimo o pragmalingvističkoj funkciji pojedine vrste pitanja, Malović (2005: 231) navodi da otvorena pitanja omogućuju sugovorniku da objasni svoje stajalište. Nadalje, takva pitanja su manje izravna i nisu prijeteća za sugovornika. Miljković i Rijavec (1999: 24) ističu da postavljanjem otvorenih pitanja dajemo sugovorniku priliku da opširno odgovori i odabere ono što želi reći. Kao što je već spomenuto, ova vrsta pitanja je jako dobra za opuštanje sugovornika te uvod u sam razgovor. S druge strane, zatvorena pitanja ograničavaju sugovornika i ne dozvoljavaju opširne odgovore, već najčešće samo odgovor *da* ili *ne* (Tubbs i Moss: 1987, 236). Malović (2005: 231) navodi da se sugovornik, ukoliko inzistiramo na zatvorenim pitanjima, vrlo lako može uvrijediti, pa čak i prekinuti intervju. Upravo zato je iznimno važno pronaći dobru mjeru između otvorenih i zatvorenih pitanja. Važno je naglasiti

da zatvorena pitanja nisu sama po sebi negativna. Smatramo ih negativnima ako nisu u ravnoteži s otvorenim pitanjima kojih uvijek treba biti više. Primjerice, otvorena pitanja su dobra za početni dio intervjuja, a u središnjem se dijelu povremeno ubacuju zatvorena pitanja kako bi usmjerili sugovornika i držali se fokusa (Tubbs i Moss: 1987, 236). Ovo je istraživanje pokazalo da je voditelj od ukupnog broja pitanja postavio 44,47% otvorenih pitanja gostima političarima, a gostima iz kulturne, umjetničke i sportske sfere 53,58% iz čega jasno vidimo da je postavio čak 9,11% više otvorenih pitanja gostima druge skupine. Kada govorimo o zatvorenim pitanjima, voditelj je gostima političarima postavio 38,98% zatvorenih pitanja, a gostima iz kulture, umjetnosti i sporta 28,97% zatvorenih pitanja, odnosno političarima je postavio čak 10,01% više zatvorenih pitanja.

Većina radova posvećenih novinarstvu i novinarskoj praksi jasno ističe nedostatke postavljanja sugestivnih pitanja. Letica (2003: 300) navodi da je nedopustivo postavljati sugestivna pitanja kako bi se intervjuiranog navelo na neki određen, željeni odgovor. Miljković i Rijavec (1999: 24) ističu da su to zapravo pitanja bez vrijednosti, osim ako sugovornika ne želimo navesti na tanak led (što nije u redu). Tubbs i Moss (1987: 237) također navode da takva pitanja nemaju apsolutno nikakve prednosti već imaju za cilj testirati kako će se gost ponijeti u prijetećoj, neprijateljskoj situaciji. Štoviše, postavljanjem ovakvog pitanja novinar neće dobiti nikakvu novu informaciju, dapače pokušat će navesti gosta na željeni određeni odgovor. Ovo je istraživanje pokazalo da je voditelj gostima političarima postavio 15,57% sugestivnih pitanja, a gostima iz kulture, umjetnosti i sporta 11,52%. Voditelj je gostima političarima postavio 4,05% više sugestivnih pitanja.

Kada govorimo o alternativnim pitanjima, Miljković i Rijavec (1999: 18) navode kako bi novinari trebali izbjegavati alternativna pitanja (pitanja koja gostu nude mogućnost odabira između dva ponuđena odgovora) zbog toga što na taj način prisiljavamo gosta da izabere odgovor koji možda najbolje ne pokazuje njegovo mišljenje. Na taj način opet sugovorniku možemo sugerirati odgovor koji on sam možda ne bi izrekao. Ovo je istraživanje pokazalo da je voditelj gostima iz kulture, umjetnosti i sporta postavio 0,95% više alternativnih pitanja nego gostima političarima. S obzirom na ukupan broj pitanja, ovaj postotak je neznatan.

S obzirom na dobivene rezultate, odnosno na činjenicu da je voditelj Aleksandar Stanković postavio manje otvorenih, a više zatvorenih i sugestivnih pitanja gostima iz političke sfere javnog života, možemo zaključiti da ima drugačiji pristup gostu u ovisnosti od sfere iz koje gost dolazi. Odnosno, zaključujemo da voditelj gostima političarima pristupa s nešto

neprijateljskijim, usudili bi se reći ponekad i prijetećim stavom. Voditelj postavljanjem većeg broja sugestivnih i alternativnih pitanja želi političare dovesti na tanak led, stjerati ih u kut i dobiti konkretan, jasan odgovor. Dok s druge strane gostima iz kulture, sporta i umjetnosti postavlja više otvorenih pitanja kojima im dopušta slobodan odgovor. Vrlo vjerojatno bi se neki složili da se s političarima legitimno ophoditi na ovaj način s obzirom na prirodu njihovog posla i dužnost da informiraju građane o svom radu (što nerijetko ne čine). Međutim, ne možemo se složiti da se takav pristup podudara s postulatima novinarstva kao profesije.

7. Zaključak

Ovaj rad istražuje prepostavku da se novinarska pitanja u intervuima strukturiraju na različit način s obzirom na goste, odnosno na područje profesije kojem gost pripada. Ovim radom ta je hipoteza potvrđena. Istraživanje je potvrdilo je da je voditelj emisije *Nedjeljom u dva* Aleksandar Stanković postavio 9,11% manje otvorenih pitanja gostima iz političke sfere nego što ih je postavio gostima iz kulturne, sportske i umjetničke sfere. Kada govorimo o zatvorenim pitanjima, voditelj je 10,01% više postavio tu vrstu pitanja gostima političarima nego gostima iz kulture, sporta i umjetnosti. Sugestivnih je pitanja također postavio više gostima političarima i to 4,05% više. Alternativnih pitanja je postavio više gostima iz kulture, sporta i umjetnosti, točnije 0,95% više. S obzirom na to, možemo zaključiti da voditelj ima drugačiji pristup gostu političaru i gostu umjetniku ili sportašu. Odnosno, zaključujemo da voditelj gostima političarima pristupa s nešto neprijateljskijim, ponekad i prijetećim stavom što se jasno vidi kroz više postavljenih zatvorenih i sugestivnih pitanja.

8. Poučavanje intervjeta u nastavi

U današnje vrijeme sve se više javlja svijest o važnosti učenja retorike na osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj razini. Osim razvijanja samopouzdanja, učenje retorike i javnog govora može pomoći i u razvijanju kritičkog mišljenja koje je svakome iznimno korisno u današnje vrijeme kada smo bombardirani informacijama koje postaje sve teže filtrirati. Kritičko mišljenje uključuje vještine kao što su razlikovanje mišljenja od činjenice, prosuđivanje vjerodostojnosti izjave te procjenjivanje utemeljenosti dokaza. Nadalje, „javnim se govorenjem želi obavijestiti i poučiti, sporazumjeti i solidarizirati, razjasniti i urazumjeti, uvjeriti u dobro i pridobiti za općekorisno, stvarati i navesti na stvaranje, uljuditi ljudske odnose i oplemeniti ljudski prostor“ (Škarić, 2000: 9).

S obzirom na važnost podučavanja retorike od antičkih vremena do danas i na korisnost retoričkih znanja i vještina u svakodnevnom životu, poučavanje intervjeta u nastavi zasigurno je nešto što bi učenicima bilo od velike koristi, bilo u osnovnoj bilo u srednjoj školi. Učenjem o intervjuima, o načinima njihovog vođenja, o razlicitim tipovima intervjeta i vrstama pitanja, učenici bi razvijali svoje govorničke vještine i kritičko mišljenje. Kada govorimo o poučavanju intervjeta u školama mislim da ga je potrebno provoditi i na osnovnoškolskoj, i na srednjoškolskoj i na fakultetskoj razini. Učenici bi na taj način naučili prepoznati kvalitetan intervju od nekvalitetnog, dobrog intervjuista od lošeg, dobronamjerno pitanje od provokacije ili prijetnje, informaciju od dezinformacije. Postavlja se pitanje na koji način to provesti u razredu. U Republici Hrvatskoj je poučavanje *Razgovora* kurikulom predviđeno u sklopu nastave *Hrvatskog jezika* u osnovnim školama.

Da bi uopće mogli usvajati znanja i vještine vezane uz intervju, učenici bi najprije trebali usvojiti podjelu govorničkih vrsta. Škarić (2000: 14) je govorničke vrste podijelio na razgovore, kratke monologe, govore i posebne gorovne vrste. Kao što bi učenici mogli pretpostaviti, intervju pripada prvoj vrsti – razgovorima. Osim intervjeta, razgovorima pripadaju i službeni razgovori, anketa, debata, nabacivanje ideja (*brainstorming*), razgovor na temu.

Učenike je važno zainteresirati za konkretnu temu - intervju. Način na koji je to najbolje učiniti ponajprije će ovisiti o dobi učenika. Primjerice, u osnovnoj školi na početku sata na kojem se počinje obrađivati tema *Intervju* bilo bi zanimljivo pustiti videozapis kratkog intervjeta/razgovora iz neke od aktualnih dječjih emisija koja se trenutno emitira. Nakon što

smo zadobili pažnju učenika, zainteresiranost bi se povećala postavljanjem pitanja učenicima. Primjerice, kako bi nazvali to što su sada gledali, koju ulogu ima jedna osoba, a koju druga... Isto bi se moglo učiniti i s učenicima u srednjoj školi, samo što bismo tada morali uzeti neki drugi video primjer prilagođen njima i njihovom uzrastu. Primjerice video primjer kratkog intervjua iz neke od emisija za mladež na HRT-u. Kada govorimo o studentima, njih bismo mogli zainteresirati prednostima koje će im znanje o intervjima donijeti. Primjerice, bolje vještine prilikom razgovora za posao u budućnosti. Stewart (1999: 183) ističe da je jako važno uključiti učenike, davati primjere iz stvarnog života i poticati učenike da i oni govore iz vlastitog iskustva.

Nakon što su se učenici zainteresirali za temu i uključili u razgovor, Stewart (1999: 182) savjetuje da se učenicima zatim definira intervju i na taj način odvoji od drugih oblika interpersonalne komunikacije. Škarić (2000: 16) definira intervju kao posebnu vrstu razgovora po tome što dva sugovornika imaju jasno podijeljene uloge: jedan pita, a drugi odgovara. Intervjuist unaprijed oblikuje pitanja i slaže njihov raspored u funkciji logičke i dramaturške zamisli. Učenicima valja približiti i pojasniti vrste intervjua. S obzirom na brojne podjele intervjua po vrsti, pametno je odlučiti se za samo jednu podjelu koja bi se onda detaljno pojasnila učenicima. Primjerice, Škarić (2000: 16) intervjuje dijeli na radne intervjuje (lijecničke anamneze, ispitivanje svjedoka u sudstvu, ispitivanje znanja u nastavi itd.) i intervjuje za javnost, odnosno medijske intervjuje (koji se dobro uklapaju u televizijski medij). Nakon što su usvojili vrste intervjua, korisno bi bilo da učenici stečeno znanje provjere kroz vježbu. Vježba može biti da se svakom učeniku da po jedan primjerak nekog određenog intervjua te da učenik zatim mora odrediti o kojoj se vrsti intervjeta radi.

Potom je važno učenicima približiti različite vrste pitanja. Primjerice, klasifikaciju pitanja koja se koristi u ovom radu: otvorena, zatvorena, sugestivna i alternativna. S obzirom na dob, učenike uvijek treba pokušati zadržati zainteresiranima te je zato preporučljivo učenje kroz razgovor i interaktivno. Na primjer, učenicima prvo na ploču napišemo jedno otvoreno pitanje (*Kako izgleda tvoja kuća?*) Potom razgovaramo o tom pitanju i o odgovoru kakvo to pitanje zahtjeva. Kroz razgovor bi djeci malo pomalo objasnili što to otvoreno pitanje jest i koje su njegove karakteristike. Isto učinimo i sa zatvorenim pitanjem (*Voliš li školu?*), sugestivnim (*Nije li točno da više voliš djeda nego baku?*) i alternativnim (*Voliš li više jesti Twix ili Snickers?*) Nakon što su djeca shvatila odlike svake vrste pitanja, valjalo bi stečeno znanje potkrijepiti vježbom. Početna vježba može biti da svaki učenik za sebe ukratko napiše sve što je naučio o pojedinoj vrsti pitanja. Potom zadamo učenicima da za svaku vrstu napišu po

minimalno 2 primjera pitanja. Zatim, sljedeća vježba može se oblikovati na način da se učenicima na ploču napiše 10 pitanja i da učenici moraju prepoznati vrstu i kategorizirati svako pitanje.

Vježba:

1. Kakvo je vaše stajalište o tome?
2. Ne igraš se u parku?
3. Voliš li više rajčice ili paprike?
4. Jesi li punoljetan?
5. Što misliš o Ivani?
6. Nije li točno da ne voliš kada vjetar puše?
7. Što je bolje, lovice ili igra skrivača?
8. Koliko imaš godina?
9. Što je putokaz?
10. Sviđa ti se novi izgled učionice?

Kad smo učenike poučili razlici između pojedine vrste pitanja, potrebno ih je poučili kako se najefikasnije priprema i vodi intervju. Novinar prije intervjuja treba raspolagati s dovoljno informacija o temi, sugovorniku te svrsi intervjuja. Dio pripreme za intervju jako je bitan kako bi novinar bio ravnopravan sugovornik. Nitko ne očekuje da novinar u poznavanju tematike bude ravan odabranom sugovorniku, ali mora mnogo toga znati da bi mogao postavljati prava i inteligentna pitanja pravom čovjeku u pravo vrijeme. Kada govorimo o postavljanju pitanja, novinar treba postavljati pitanja koja zanimaju javnost. Nadalje, izrazito bitno pravilo odnosi se na postavljanje jasnih, jednostavnih, otvorenih pitanja. Vrlo je važno postavljati jasna, nedvosmislena pitanja koja ne izazivaju nedoumicu. Letica (2003: 295) navodi da će jednostavno formulirana, kratka i konkretna pitanja dovesti do izravnijih i sadržajnijih odgovora. Miljković i Rijavec (1999: 17) ističu kako je poželjno koristiti otvorena pitanja jer su široka i jer sugovornik može odgovoriti na različite načine. Otvorena pitanja je najbolje koristiti na početku, u uvodnom dijelu intervjuja kako bi se sugovornik opustio i naviknuo na situaciju. Potom se, u središnjem dijelu, najčešće fokusira na određenu temu postavljanjem zatvorenih i/ili alternativnih pitanja. Međutim, tijekom cijelog intervjuja važno je zadržati ravnotežu između otvorenih i zatvorenih pitanja jer niti jedna vrsta pitanja ne treba prevagnuti. Primjerice, bilo bi dobro pojasniti na primjeru. Napišemo na ploču 10 pitanja iz određenog intervjuja po njihovom kronološkom redoslijedu kako ih je intervjuist postavio. U

ovom slučaju to je gostovanje glazbenika Gorana Bregovića u emisiji *Nedjeljom u dva*. Važno je istaknuti kako su ova i sljedeća vježba prikladne za srednjoškolce, dok bi za niže uzraste valjalo pripremiti pitanja primjerena njihovim godinama.

Vježba:

1. Što to ima u glazbi? (otvoreno pitanje)
2. Što po vama definira dobru i lošu muziku? (otvoreno pitanje)
3. Što je za vas loša glazba? (otvoreno pitanje)
4. Što kod vas osobno prevladava? (otvoreno pitanje)
5. Znači netočna je informacija da ste morali platiti milijun eura za Arizonu dream?
(sugestivno pitanje)
6. Od koga vi najviše uzimate? (zatvoreno pitanje)
7. Spominjete Rome... Rome kao inspiraciju? (sugestivno pitanje)
8. Tko je više po vama koristio Rome, vi ili Kusturica? (alternativno pitanje)
9. Vi mislite da su oni slobodni? (sugestivno pitanje)
10. Što pijete? (zatvoreno pitanje)

Potom učenicima objasnimo zašto je svako pitanje baš pod rednim brojem pod kojim jest. Najprije pojasnimo da je intervjuest započeo intervju s otvorenim pitanjima kako bi opustio sugovornika i učinio ugodnu atmosferu. Kad je razgovor već krenuo, intervjuest je, kako bi zadržao fokus na određenoj temi, sugovorniku postavljao nekoliko zatvorenih i alternativnih pitanja. Važno je naglasiti, da je postignuo ravnotežu između otvorenih i zatvorenih pitanja za koju smo već naglasili koliko je važna.

Kao sljedeću vježbu, učenicima na ploču zapišemo 10 pitanja odabranih slučajnim redoslijedom te ih pitamo što misle kojem dijelu intervjeta pripada pojedino pitanje (uvodnom, središnjem ili završnom). Ovdje će se kao primjer koristiti intervju Milke Babović u emisiji *Nedjeljom u 2.*

Vježba:

1. Osjećate li vi kakve posljedice bavljenja sportom? (uvodni dio)
2. Smeta li vas to što je tržište postalo mjerilo apsolutno svega? (središnji dio)
3. Je li starost lijepa? (završni dio)

4. Vi ste uvijek isticali da je važan događaj, a ne novinar koji je na neki način samo posrednik između informacije i gledatelja. Kako gledate to kad su ti događaji na neki način otišli u povijest, zaboravljeni su, a ljudi ipak pamte Milku Babović, Ili Mladena Delića, ili Olivera Mlakara? (uvodni dio)
5. Nakon 40 godina odete u mirovinu, i to sve koincidira s tim ratom, jeste li u ijednom trenutku pomislili doma ste, išta ne radim, trenutno nisam nikome potrebna? (središnji dio)
6. Imate li vi kakvu preporuku za mlađe kolege? (središnji dio)
7. Što vam najteže pada u starosti? (završni dio)
8. Mislite li da su nogometari naši najbolji ambasadori? (središnji dio)
9. Što ostane od idealnog, snova, mladenačkog zanešenjaštva u starosti? (završni dio)
10. Kako komentirate činjenicu da su od Nike Kranjčara kao nogometara popularniji njegovi menadžeri? (središnji dio)

Kada govorimo o fakultetskoj razini, Stewart (1999: 184) predlaže da se studentima predstave konkretna pitanja iz stvarnih intervjuja te da se potom grupno raspravlja o tome je li neko pitanje dobro kao uvod u intervju, je li bolje određeno pitanje prebaciti u središnji dio intervjuja, kavim pitanjem je intervjuiist zaključio intervju itd.

Nakon navedenih vježbi, može se organizirati vježba u parovima u kojoj će jedan učenik biti intervjuiist, a drugi intervjuirani te će potom zamijeniti uloge. Primjerice, intervjuiist ima 5 minuta da pripremi nekoliko pitanja, te još 5 minuta za provedbu intervjuja, a zatim se uloge mijenjaju. Prilikom ove vježbe važno je učenicima naglasiti već spomenuta pravila vođenja intervjuja kako bi intervju bio što uspješniji.

Stewart (1999: 192) naglašava da je učenike potrebno upoznati s pristupima, strukturuom i vrstama pitanja kako bi jednog dana znali odabrati najprikladnije za određenu situaciju.

Kroz navedeni teorijski dio i vježbe zamišljene prvenstveno kroz igru i/ili razgovor, učenici bi stekli znanje o govorničkim vrstama i samom intervjuu, njegovim pravilima i vođenju. Na taj način bi buduće generacije vježbale i oplemenjivale svoje govorničke vještine i kritičko mišljenje što je nužno potrebno, posebice u današnje vrijeme. Stewart (1999: 192) također naglašava da je učenike potrebno upoznati s pristupima, strukturuom i vrstama pitanja kako bi jednog dana znali odabrati najprikladnije za određenu situaciju.

Literatura

1. Aristotel (1989). *Retorika*. Zagreb: Naprijed
2. Bassett, G. A. (1968.) *Praktično intervjuiranje: priručnik za rukovodioce*. Zagreb: Panorama
3. Beker, Miroslav (1997). *Kratka povijest antičke retorike*. Zagreb: Artresor
4. Biškup, Josip (1981). *Osnove javnog komuniciranja*. Zagreb: Školska knjiga
5. Breakwell, Glynis M. (2001). *Vještine vođenja intervjeta*. Jastrebarsko: Naklada Slap
6. Camp, Richaud; Vielhaber, Mary E.; Simonetti, Jack L (2004). *Strateško vođenje intervjeta*. Zagreb: Mate d.o.o.
7. Dillon, J.T. (2006.) *Questioning*. U: The Handbook of Communication Skills. Hargie, Owen (ur.). London: Routledge, str: 95.-127.
8. Grbelja, Josip; Sapunar, Marko (1993.) *Novinarstvo : teorija i praksa*. Zagreb: MGC
9. Letica, Zvonko (2003). *Televizijsko novinarstvo*. Zagreb: Disput
10. Lucas, Stephen E. (2015). *Umijeće javnog govora*. Zagreb: Mate d.o.o.
11. Malović, Stjepan (2005). *Osnove novinarstva*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga
12. Miljković, Dubravka; Rijavec, Majda (1999.) *Zaposlite najbolje: vještina i tehnika intervjuiranja*. Zagreb: IEP
13. Nikić, Jasmina (1987). *Primjer dobrog televizijskog intervjeta*. Govor, IV, 2
14. Sapunar, Marko (1995). *Osnove znanosti o novinarstvu*. Zagreb: Epoha
15. Stewart, Charles J. (1999.) *Teaching interviewing*. U: Teaching communication: Theory, Research, and Methods. Vangelisti, Anita V.; Daly, John A., Friedrich, Gustav W. (ur.). London: Lawrence Erlbaum Associates
16. Škarić, Ivo (2000). *Temeljci suvremenog govorništva*. Zagreb: Školska knjiga
17. Tubbs, Stewart L.; Moss, Sylvia (1987.) *Human communication*. New York: Random house

Sažetak

Ovaj rad bavi se intervjoum kao jednom od temeljnih govorničkih vrsta. U radu je predstavljena podjela govorničkih vrsta te je posebno opisan intervju i neke od njegovih podjela. Detaljno su pojašnjene i različite vrste pitanja u intervjima koje su krucijalne za hipotezu. Prepostavka ovog rada je da se novinarska pitanja u intervjima strukturiraju na različit način s obzirom na goste, odnosno na područje profesije kojem gost pripada. Točnije, s obzirom da različite vrste pitanja nose i različitu pragmalingvističku funkciju logično je za pretpostaviti da intervjuit koristeći različite vrste pitanja na različitim gostima ima i različitu namjeru. U radu je analizirano 16 epizoda emisije *Nedjeljom u dva* voditelja Aleksandra Stankovića koje su podjeljene u dvije skupine. Prvu skupinu čine gosti političari, a drugu gosti iz kulturne, umjetničke ili sportske sfere javnog života. Analizom navedenih emisija utvrđeno je da je hipoteza u potpunosti potvrđena. Aleksandar Stanković postavio je 9,11% manje otvorenih pitanja gostima iz političke sfere nego što ih je postavio gostima iz kulturne, sportske i umjetničke sfere. Postavio je i 10,01% više zatvorenih pitanja i 4,05% više sugestivnih pitanja gostima političarima nego gostima iz kulture, sporta i umjetnosti. S obzirom na to, možemo zaključiti da voditelj ima drugačiji pristup gostu političaru i gostu umjetniku ili sportašu.

Ključne riječi: govorničke vrste. intervju, vrste intervjua, vrste pitanja

Summary – Rhetoric of questions in interviews

The paper discusses interview as one of the main genres of rhetoric. Besides briefly introducing the division of rhetoric into several categories, the author focuses on the interview and some of its subcategories. Types of questions used in an interview which are crucial for the hypothesis are listed and explained in more detail. The main hypothesis of this paper is that the questions for each guest are structured according to profession and field of work of the guest, i.e. the type of questions changes with the guests. More elaborately, having in mind that different type of questions also carries different pragmatic function, one of the logical assumptions is that the interviewer who uses different types of questions has different intentions and expectations from their guest. This paper analyses 16 episodes of a weekly show "Sunday at two" ("Nedjeljom u dva") hosted by Aleksandar Stanković and divides them into two groups. The first group consists of politicians, and the second group is a mixture of people that belong to either culture, art or sports circle. Analysis confirmed hypothesis. Aleksandar Stanković asked 9.11% less open-type questions to guests that belong to the group with political background than to guests from the other group. He also asked 10.01% more closed-type questions, and 4.05% more suggestive questions to the politicians than the others. All things considered, the conclusion that can be drawn from this research is that the host of the show approaches politicians differently from sportsmen or people that are a part of cultural or art sphere.

Key words: genres of rhetoric, interview, types of interview, question types

Životopis

Nika Gulin rođena je 14. studenog 1992. godine u Šibeniku. Osnovnu školu "Jurja Šižgorića" završila je 2007. godine, a usporedno s njom završila je i Osnovnu glazbenu školu "Ivana Lukačića" u kojoj je svirala flautu. Potom je upisala jezični smjer Gimnazije "Antuna Vrančića" u Šibeniku koju je završila 2011. godine. Nakon završetka srednje škole upisala je dvopredmetni studij fonetike i turkologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Preddiplomski studij je završila 2015. godine. Iste je godine upisala dvopredmetni studij fonetike (smjer govorništvo) i informacijskih znanosti (smjer arhivistika).

Prilog - transkripcija pitanja novinara i klasifikacija pitanja

Označena vrsta pitanja su otvorena pitanja (O), zatvorena pitanja (Z), sugestivna pitanja (S) i alternativna pitanja (A).

Prva skupina gostiju – politička sfera javnog života

I. Ivan Vilibor Sinčić

- 1) Možete li reći što je to batat? - O
- 2) Je li se sad kao saborski zastupnik bavite time? - Z
- 3) Je li to zahtjevna kultura? - Z
- 4) Je li rezerviran otkup? - Z
- 5) Možete li to prodati nekome? - Z
- 6) Kako je to uspjelo? - O
- 7) Jeste zaradili što od toga? - Z
- 8) Znači kada jednoga dana ne budete saborski zastupnik u poljoprivredu se mislite vratiti? - S
- 9) Batata ima gmo ili su samo organski izvorni? - A
- 10) Jeste li bili na tom prosvjedu? - Z
- 11) Kakvo je vaše stajalište? - O
- 12) Što kažete na najnoviju studiju koja kaže nema štete za ljude i nema štete za životinje? - O
- 13) Kakvo je vaše stajalište o tome? - O
- 14) Kako biste ocijenili vašu aktivnost u Saboru? - O
- 15) Vi ste uspjeli zamrznuti svoj studij, koji, kako? - O
- 16) Kako doživljavate situaciju tamo? - O
- 17) Družite li se s nekim? - O
- 18) Popijete li s nekim kavu? - Z
- 19) Kako provodite vrijeme u Saboru kada niste u sabornici? - O
- 20) Tko vam je u Saboru konstruktivan? - Z

- 21) Da imate 15,20 zastupnika biste li im pustili na volju da govore što žele ili bi bila neka stranačka stega? - A
- 22) Biste li bili isti kao što su i druge stranke? - Z
- 23) Što mislite dokle ta frustracija može ići? - O
- 24) Što kažete o ovom trećem prijedlogu Mosta? - O
- 25) Mislite li vi da to saborska većina radi svjesno ili jednostavno oni ne znaju raditi svoj posao? - A
- 26) Što vas nasmijava? - O
- 27) Što misli Ivan Vilibor Sinčić o tome? - O
- 28) Što mislite kakva je sudbina Tomislava Karamarka? - O
- 29) Tko je bio najkooperativniji na tim sastancima? - Z
- 30) Postoji li mogućnost da idete u predizbornu koaliciju s nekim strankama? - Z
- 31) Da dobijete dva ili tri zastupnika, što možete učiniti u Saboru? - O
- 32) Što ako osvojite dvadeset? - O
- 33) Mislite li da na taj način možete više postići nego da ste u nekoj koaliciji? - Z
- 34) Što Živi zid odnosno vi mislite o porezu na nekretnine? - O
- 35) Što je s ljudima koji imaju 2,3 ili 4 nekretnine? - O
- 36) Za koje ste vi poreze? - O
- 37) Kako zadržati mlade ljude u Hrvatskoj? - O
- 38) Što konkretno napraviti? - O
- 39) Želite li vi recimo 3,4 djece? - Z
- 40) Da li povećati poreze da bi umirovljenici sutra imali za svoje mirovine ili uvoziti radnu snagu? - A
- 41) Što učiniti? - O
- 42) Što kažete za hrvatskog premijera? - O
- 43) Jeste li očekivali da će biti tako rezerviran prema potpredsjedniku Vlade Karamarku? - Z
- 44) Znači li to da vam je on na neki način uzor? - S
- 45) Kakvo je vaše mišljenje o njemu? - O
- 46) Je li on pozitivan ili negativan povijesni lik? - A
- 47) Hoćete li pomoći bivšem predsjedniku Mesiću ako vas pozove s obzirom da mu prijeti deložacija? - Z
- 48) Inače što mislite o bivšem predsjedniku Mesiću? - O

- 49) Generalno što mislite o tome? - O
- 50) Mislite li da je bolje da su te firme partijske ili ipak privatne? - A
- 51) Što s prodajom Podravke? - O
- 52) Mislite li da bi i za Podravku trebao biti raspisan javni natječaj? - Z
- 53) Hoćete li sudjelovati u izborima za karlovačkog gradonačelnika? - Z
- 54) Što vi nudite Karlovcu a što HDZ koji je trenutno na vlasti? - O
- 55) Hoćete imati svog kandidata? - Z
- 56) Što kažete na popularnost gospodina Bandića u gradu Zagrebu? - O
- 57) Što vi njemu možete suprotstaviti u Zagrebu? - O
- 58) Koja je vaša biračka baza? - O
- 59) Kome se vi u stvari obraćate? - Z
- 60) Jeste li protiv korporativne oligarhije? - Z
- 61) Što vi mislite o tome? - O
- 62) Jeste li za legalizaciju prostitucije? - Z
- 63) Da ste premijer biste li isli u Jasenovac ili u Bleiburg? - A
- 64) Što mislite kakav ćete biti otac? - O
- 65) Je li poštujete i u tom slučaju slobodnog izbora? - Z
- 66) Koje su vaše trenutačne akcije? - O
- 67) Kome pomažete? - Z
- 68) Nema toliko deložacija, zašto ih nema? - O
- 69) Kakva je situacija trenutačno u Živom zidu? – O

II. Davor Bernardić

- 1) Bi li vam dobro došla žena bez dlake na jeziku Aleksandra Kolarić? - Z
- 2) Jeste li razgovarali s Mirelom Holy? - Z
- 3) Što mislite o kandidaturi Brune Esih u Zagrebu i o cijelom tom spletu okolnosti? - O
- 4) Tko konkretno? - Z
- 5) Je li teško ispunjavati želje tih mnogih o kojima ovdje govorim? - Z
- 6) Je li vas to smeta što žele da budete netko drugi? - S
- 7) To bi bilo koliko neto? - Z

- 8) Jeste li slučajno postali predsjednik SDP-a? - S
- 9) Je li do tog trenutka Tonino Picula figurirao kao mogući predsjednik? - Z
- 10) Je li vama bitka za Zagreb, u kojoj podržavate Anku Mrak Taritaš, vama na čelnom mjestu SDP-a biti ili ne biti? - A
- 11) Kako će izgledati promjene ako pobjedi Anka Mrak Taritaš? - O
- 12) Kako ćete birati čelnog čovjeka holdinga, hoće li to biti osoba koja će se birati između SDP-a i HNS-a ili će se raspisivati javni natječaj? - A
- 13) Jeste li o tome razgovarali s Ankom Mrak Taritaš? - Z
- 14) Dajete li ostavku u slučaju loših rezultata na lokalnim izborima? - S
- 15) Koja je odgovornost predsjednika SDP-a? - O
- 16) Znači nakon eventualno loših izbornih rezultata ne dajete ostavku? - S
- 17) Koje bi ste konkretno stvari mijenjali na tom planu? - O
- 18) Što je s građanskim odgojem u školama? - O
- 19) Kako ćete ljudi u vašim godinama zainteresirati za to da, da tako kažem, rade više djece? - O
- 20) Zašto to vlada Zorana Milanovića nije napravila? - O
- 21) Ti trendovi su nastavljeni i dalje? - S
- 22) Je li dobar put ovo što je vlada najavila, da će donijeti novi zakon o strateškim poduzećima u Hrvatskoj koja imaju više od 8000 zaposlenih, u eventualnom slučaju njihovog stečaja da bi ih se na neki način spasio? - Z
- 23) Što biste napravili da ste na mjestu Andreja Plenkovića u ovoj situaciji? - O
- 24) Nije li to nešto slično ovome što predlaže HDZ? - S
- 25) Na koji način? - O
- 26) Mislite da se na neki način razbije monopol koji vlada na tržištu? - S
- 27) Hoćete li davati neki zakonski prijedlog na tom planu ili? - Z
- 28) Da li vaš poziv premijeru Plenkoviću za razgovor stoji i dalje? - Z
- 29) Jeste li zažalili zbog tog pisma koje ste mu uputili? - Z
- 30) Kako je Mršić došao na čelo Podravke nego političkim kadroviranjem? - S
- 31) Koji je stav SDP-a o tome? - O
- 32) Mislite li da je to na tragу one politike Donalda Trumpa? - S
- 33) Što mislite o Donaldu Trumpu? - O
- 34) Što mislite inače, kako vas se dojmio? - O
- 35) Što mislite o budućim izborima u Hrvatskoj? - O

- 36) Objasnite mi, o čemu je bilo riječ, recite jeste li se šalili, je li bila ironija kada ste rekli da bi idući predsjednik u nekakvoj korelaciji snaga trebao imati 3 ministarstva pod sobom? - A
- 37) To je vaše vlastito mišljenje ili mišljenje SDP-a? - O
- 38) Zauzimate li se za to da predsjednik u slučaju povećanja ovlasti ima pravo imenovati 3 ministra? - Z
- 39) To znači da će i u SDP-u pokrenut raspravu o tome da biste iznjedrili neki zakonski prijedlog i izašli s njim pred Sabor? - S
- 40) Zašto to niste predlagali kad je predsjednik bio Ivo Josipović? - O
- 41) Mislite li da tjednik Novosti to radi? - Z
- 42) Što mislite o tom tjedniku? - O
- 43) Mislite li da Novosti širi mržnju? - S
- 44) Kako to da s klerikalnom desnicom idete u Vukovarsko-srijemskoj županiji? - O
- 45) Tamo nemate dobrog kandidata pa ste zato podržali Panenića? - S
- 46) Je li Tomislav Panenić klerikalni desničar? - Z
- 47) Vrijedi li to za Grmoju? - Z
- 48) Zakonski prijedlog na tom planu, hoćete li ići s time? - Z
- 49) Znači, nećete pokrenuti tu inicijativu? - S
- 50) Niste ih napadali dok vam je dobro išlo? - S
- 51) Vaše mišljenje o tome? - O
- 52) Znači ništa ni po tom planu konkretno? - S
- 53) Kao i Davor Bernardić? - Z
- 54) Kako imate vremena biti vođa SDP-a i doktorirati? - S
- 55) Imate dva bedža, što oni predstavljaju? - O
- 56) Znači li to generalno više matematike? - Z
- 57) Slažete li se vi onda s HAZU koja je kritizirala kurikularnu reformu? - Z
- 58) Što je to novo što ćete vi priložiti? - O
- 59) Kako ćete mladim biračima objasniti činjenicu da je predsjednica Foruma mladih SDP-a nakon samo jednog dana provedenog u Saboru uzela negdje oko 150 000 kuna na plaći? - O
- 60) Je li Bandić korumpiran političar? - Z
- 61) Treba li Franjo Tuđman dobiti spomenik u Zagrebu? - Z
- 62) Je li Zoran Milanović učinio ijednu pogrešku otkad ste tvrdili da nije? - Z
- 63) Koje su mu najveće pogreške? - O
- 64) Radi se o čemu? - O

- 65) Što je bila ta optužba protiv komunizma? - O
- 66) Koja su to nacionalna kulturna pitanja? - O
- 67) Što ćete napraviti da Hrvatska bude bolja za djecu? - O
- 68) Što biste vi napravili da to postane drukčije? - O
- 69) Kome nije u Hrvatskoj dostupan fakultet ako ima dobre ocjene? - O
- 70) Što SDP predlaže po pitanju učeničkih domova? - O
- 71) Nije li to populizam? - S
- 72) Kako obnoviti učeničke domove? - O
- 73) Kojim novcem? - O
- 74) Kako onda sebe niste uspeli nametnuti? - S
- 75) Znači li to da je ona nekom kavu dužna? - S
- 76) Vidite li vi njega u SDP-u? - Z
- 77) Koga bi još od viđenijih SDP-ovaca opet željeli vidjeti? - Z

III. Božo Petrov

- 1) Postavljate li vi ikakve uvjete? - Z
- 2) Kakva su vaša iskustva nakon prve sjednice? - O
- 3) Kako to izgleda iz vašeg rakursa na toj poziciji? - O
- 4) Sabor ima loš imidž u državi, kako ga mislite popraviti? - O
- 5) Tko je bio protiv? - Z
- 6) Je li to točno? - Z
- 7) Imate li kakav primjer? - Z
- 8) Zašto ne ustrajete u tome? - O
- 9) Zašto ste na to pristali? - O
- 10) Tko je to zaradio? - Z
- 11) Je li to ipak malo pretjerivanje? - S
- 12) Što ćemo sa saborskim zastupnikom Ivanom Pernarom? - O
- 13) Mislite li da će ga trebati dodatno disciplinirati tj. kako ćete uopće izaći na kraj s gospodinom Pernarom? - O
- 14) Znači možemo reći Ivan Pernar plus? - S

- 15) Mislite li da je važnije biti predsjednik Sabora ili biti ministar? - A
- 16) To su bili najteži dijelovi pregovora s HDZ-om? - S
- 17) Zašto Miljan Brkić može biti potpredsjednik Sabora, a prije 6 mjeseci nije mogao biti ministar? - O
- 18) Zalagali ste se za neku etiku, a sad ste odustali od toga? - S
- 19) Mislite li da su vas birači birali jer misle da vi imate genijalne gospodarske zamisli ili upravo zbog ovoga o čemu govorimo, jer su mislili da ćete biti korektor vlasti? - A
- 20) Znači li to da MOST više nije poseban? - S
- 21) Jeste li u MOST-u upoznati s tom inicijativom? - Z
- 22) Kako ćete gledati na nju? - O
- 23) Imate li neke svoje prijedloge? - Z
- 24) Kada će to biti usvojeno? - Z
- 25) Hoće li to biti za lokalne izbore? - Z
- 26) Zašto ste se odlučili na smanjenje pristojbe? - O
- 27) Zašto mislite da će smanjenje cjelokupnih sredstava koja idu na HRT doprinijeti tome da se manje posluje? - O
- 28) Zašto onda niste konkretno izašli s podatkom da želite da se ukinu dva televizijska programa, želimo da se otputi 300 ljudi, onda ćemo bolje poslovati? - O
- 29) U čemu je bio problem da mu se još mjesec dana produži? - O
- 30) Kada ćete odabrati novoga v.d. ravnatelja? - Z
- 31) Zašto zanemarujete primjedbe koje dolaze iz European Broadcasting Uniona koji kaže da je HRT ogledni primjerak kako bi javni servisi trebali poslovati, pa navode primjerak da smo mi najuspješniji javni servis na području Balkana? - O
- 32) Ne bi li bilo bolje da ste to naložili svojim tijelima koja to mogu raditi, angažirali revizore ili koga već da napravi tu analizu? - S
- 33) Koliko programa manje, koliko ljudi manje? - Z
- 34) Želite reći da u javnoj raspravi ta odluka može biti promijenjena ako dobijete argumente da to nije u redu? - S
- 35) Govorite o sastancima s kim? - Z
- 36) Mislite li da će se on znati dobro nositi s time? - O
- 37) Koliko postoji realna opasnost da ti pritisci s vremenom budu sve jači jači? - O
- 38) Koliko ta desna struja koja je recimo predstavljena u Bruni Esih, zastupniku Glasnoviću, ministru Hasanbegoviću može imati utjecaja u kreiranju politike u Hrvatskoj? - O
- 39) Ima li na vas krucijalni utjecaj Ivica Relković? - Z
- 40) Čujete li se vi s gospodinom Relkovićem često? - Z

- 41) Smije li u takvim molitvenim skupovima sudjelovati bolničko osoblje u uniformama? - Z
- 42) Jeste li za gay pride pred bolnicama? - Z
- 43) Što biste vi rekli, može ili ne može? - A
- 44) Recimo gay pride pred crkvama, što mislite o tome? - O
- 45) Recite mi što vi mislite o tome? - O
- 46) Zašto ste se odrekli bivše ministrici uprave? - O
- 47) Mislite li vi isto kao i Nikola Grmoja da vam rade o glavi u Hanza mediji i Jutarnjem listu? - Z
- 48) Vi mislite da Jutarnji list i Hanza media imaju nešto protiv MOST-a? - Z
- 49) Kako vas se dojmio film? - O
- 50) Hoćete li to staviti na dnevni red jedne od saborskih sjednica? - Z

IV. Ladislav Ilčić

- 1) Tko vas je učio skokovima u vodu? - Z
- 2) Koja je uživancija kad skačeš u vodu? - O
- 3) Može li se u politici slomiti kičma? - Z
- 4) Danas, skoro dva mjeseca nakon nove vlasti, gdje smo mi danas? - O
- 5) Što biste vi izdvojili kao dva njegova dobra poteza? - O
- 6) Koliko vidimo i ova je vlada protiv rezova? - S
- 7) Koji je drugi potez? - O
- 8) Je li to ono što se očekivalo od ove vlade? - Z
- 9) Je li to vas osobno zanima? - Z
- 10) Što niste amandman predložili u Saboru? - O
- 11) Što ste radili to vrijeme u Saboru da ste zaradili tih 30 000 kuna? - O
- 12) Jeste li nezadovoljni što se nije ispunilo to predizborni obećanje o smanjenju plaća saborskih zastupnika? - Z
- 13) Nije li to na neki način vaša povlastica? - S
- 14) Je li to ravnopravno prema drugim kategorijama radnika u drugim zanimanjima? - Z
- 15) Što kažete na činjenicu koju iznosi Državni zavod za statistiku koji kaže da zadnjih mjeseci raste potrošnja u Hrvatskoj? - O
- 16) Je li taj trend zasluga prošle vlade ili nekog drugog? - A

- 17) Kako sad s jedne strane nije uzrok krize a uzrok je gospodarskog uzleta? - O
- 18) Što kažete inače na društvenu klimu? - O
- 19) Je li ta druga rečenica uopće bila potrebna? - Z
- 20) Je li ta reakcija treba biti takva? - O
- 21) Da li je takva izjava na tragu rasizma? - Z
- 22) Možete li pojasniti takvu izjavu? - O
- 23) Što to znači? - O
- 24) Jeste li vi koji imate petero djece biološki superiorniji od Tomislava Karamarka koji ima troje djece? - Z
- 25) Je li to nespretno? - Z
- 26) Što mislite konkretno o toj bodljikavoj žici? - O
- 27) Vi se onda na kraju ipak slažete s njim? - S
- 28) Jel' jeste za bodljikavu žicu kao krajnje rješenje? - Z
- 29) Je li to spretno? - Z
- 30) Nije li prije desetak MZOŠ potvrdio tu ekspertnu skupinu? - S
- 31) Nego što? - O
- 32) Je li korektno s vaše strane kad ste išli ad hominem na gospodina Jokića? - Z
- 33) Je li to istina za njega što ste rekli? - Z
- 34) Je li netko premijera upoznao s tom željom i što je on rekao o tome? - O
- 35) Kad će to doći po vama? - Z
- 36) Je li jedna od tih mjera i zabrana abortusa? - Z
- 37) Što biste konkretno mijenjali? - O
- 38) Kako biste vi to u zakonu? - O
- 39) Bi li onda trebalo ovu mjeru koju je uvela vlada od 1000 eura po djitetu trebali prenamijeniti na način da se nakon začeća dobije 1000 eura? - S
- 40) Da li bi djeca trebala o tome nešto učiti? - O
- 41) Kako pomiriti to jedno i drugo a da vas ne optuže da ste nazadni, da ste klerikalni..? - O
- 42) Vjerujete li vi da će školska reforma, ne na ovaj način u ovom obliku, ali da će na neki način ovo što je započeto biti dovršeno? - Z

V. Anka Mrak Taritaš

- 1) Je li ono čemu smo bili svjedoci posljednjih mjesec dana u zagrebu, a to je skijaška staza u centru grada, nešto što će Milanu Bandiću donijeti sljedeći mandat? - Z
- 2) Koliko je to koštalo? - Z
- 3) Jeste li se informirali? - Z
- 4) Mislite li da kao i na nekim prošlim izborima Milanu Bandiću snijeg može donijeti pobjedu? - Z
- 5) Mogu li o sljedećim izborima u gradu Zagrebu odlučivati neke druge stvari, primjerice poput zatvora ili pritvora? - O
- 6) Što mislite hoćete li dobiti potporu SDP-a? - O
- 7) Koliko je to izgledno? - Z
- 8) Koliko je to pametno, što vi mislite? - O
- 9) Da se dogodi da Davor Bernardić kandidat za gradonačelnika, postoji li mogućnost da njega HNS podrži? - Z
- 10) Nema šanse da bude zajednički kandidat? - Z
- 11) Je li točna informacija da vas je prije nekih više od godinu dana Davor Bernardić kontaktirao s ciljem da nađete zajedničkog trećeg kandidata? - Z
- 12) Hipotetski, postanete gradonačelnica, kako da oni koji su glasali za vas imaju jamstvo da neće imenovati svoje bliske prijatelje za soje suradnike kao što je to recimo po vlastitom po priznanju učinio Ivan Vrdoljak? - O
- 13) Možete li mi prokomentirati ovo situaciju oko gospodina Vrdoljaka? - O
- 14) Mogu li građani dobiti jamstvo da Srećko Ferenčak, ako postanete gradonačelnica, neće raditi ništa u vašem timu? - Z
- 15) Je li logično da on bude glavni tajnik HNS-a kada se već godinama vuče ta teška optužba na njegov račun? - S
- 16) Zašto snižavate kriterije? - S
- 17) Štedite li vi Milana Bandića? - S
- 18) Je li ima nešto pozitivno što je on ostavio Zagrebu? - O
- 19) Kako možete nekom dati stipendiju i obvezati ga da se vrati u Knin? - O
- 20) Koji su vam strateški planovi? - O
- 21) Ne čini li vam se to malo? - S
- 22) Nije li to rješenje koje vi predlažete u ingerenciji ministarstva, države? - S

- 23) Dobivam li veći račun i na koji način odlažem smeće? - O
- 24) Tko će izračunati volumen otpada koji ja stvaram? - Z
- 25) Koliko ovo košta? - Z
- 26) Na kojim potezima i s čijim novcem? - O
- 27) Koliko iznosi to sve skupa? - Z
- 28) Tko financira te mostove, da li grad, da li država i u kojem omjeru? - Z
- 29) Odakle novac ako predviđate manji prirez u Zagrebu? - O
- 30) Koliki prirez predviđate? - Z
- 31) Ako smanjite taj prirez hoćete li imati te novce? - Z
- 32) Zašto slijemežemo ramenima? - O
- 33) Crkva na Savici, treba li biti, treba li biti na prostoru na kojem je predviđena? - O
- 34) Nisam vas pitao, Sandra Švaljek? - O
- 35) Kako je ocijenjujete? - Z
- 36) Velesajam i HNK, odakle ta ideja? - O
- 37) Što bi po vama išlo na velesajam? - O
- 38) Di bi po vama Zagreb trebao imati neki izložbeni sajmišni prostor? - Z
- 39) Plenkovićeva vlada, kakvu joj ocjenu dajete, što mislite o njoj? - O
- 40) Prodaj HEP kupi INU – što mislite o tome? - O
- 41) Je li sretna situacija da je Martina Dalić najviše angažirana na tom projektu s obzirom da joj je suprug u upravi INA-e? - S
- 42) Mislite li da bi se ministrica Dalić trebala izuzeti iz priče HEP-INA? - S
- 43) Stručnost, odgovornost, transparentnost u kontekstu putovanja predsjednice u Ameriku? - O
- 44) Što se događa s hladnjakom u večernjim satima kad se Anka Mrak Taritaš vrati doma? - O
- 45) Je li istinita informacija da je hrvatska policija bila svjedokom vaših dijeta? – Z

VI. Marijana Petir

- 1) Kakvo je vaše trenutačno stanje što ste tiče odnosa s vodstvom HSS-a? - O
- 2) Dakle vi niste sad članica stranke? - Z
- 3) Što mislite kako će se razvijati situacija? - O
- 4) Hoćete li vi biti izbačeni iz HSS-a ili ćete ostati? - A

- 5) Kako vi očekujete da ćete ostati u HSS-u s takvim izjavama? - S
- 6) Znači, Beljak ko' Staljin? - S
- 7) Vi osobno niste bili na skupovima? - Z
- 8) Da ste mogli biste li došli? - Z
- 9) Je li to točno? - Z
- 10) Jeste li ga podržali? - Z
- 11) Je li na kraju točna ta izjava? - Z
- 12) Zašto vi sada 6 mjeseci nakon što je bila ta izborna skupština želite biti predsjednica HSS-a a tada niste željeli? - O
- 13) Da postanete predsjednica HSS-a, što bi bilo sa statusom europarlamentarke? - O
- 14) Mislite li da je to moguće? - Z
- 15) Mislite da biste vi mogli tako? - Z
- 16) Ima još nešto gore? - S
- 17) Na neki način je to već opća stvar, a vi sad kažete da ste se iznenadili s tim? - O
- 18) Kako gledate na ono što su napravili? - O
- 19) Kako komentirate aktualna politička zbivanja? - O
- 20) Inače što mislite o aktualnom tijeku formiranja vlade i hoće li to biti stabilna vlada? - O
- 21) Nije li to možda zbog toga što je članstvo u europarlamentu podijeljeno po interesnim skupinama? - S
- 22) Što za vas znači vjera? - O
- 23) Vi to često ističete? - S
- 24) Zašto je vama kao kršćanki draži brat Hrvat nego ostala braća i sestre? - S
- 25) Kako možete podržavati takvog čovjeka, to nije kršćanski? - O
- 26) Kako gledate na to? - O
- 27) Je li vrijeme da se zavapi za tako nečim? - Z
- 28) Vi se uglavnom slažete? - S
- 29) Ne vidite nešto što biste kritizirali? - S
- 30) Kako to da Crkva ima svoju domovinu na Zemlji, a to tako ne bi trebalo biti po Bibliji? - O
- 31) Je li katolička crkva univerzalna crkva? - Z
- 32) Biste li bili strogi sudac u situaciji koja se događa posljednjih desetak dana u Hrvatskoj gdje imamo molitvene skupine ispred bolnica koje žele utjecati na žene koje žele napraviti pobačaj? - Z
- 33) Ne vidite li ništa problematično o tome da se to događa pred bolnicom? - S

- 34) Biste li vi htjeli bilokakve druge skupine da se okupljaju i apeliraju na ljudi da promjene svoju odluku? - Z
- 35) Biste li odobrili protuskupinu? - Z
- 36) A da se pojavi netko s transparentima ko podržava pobačaj, što biste rekli na to? - O
- 37) Zašto bi to radili pred bolnicama? - O
- 38) U čemu je diskriminacija? - O
- 39) Što ako se sutra pred bolnicom pojave oni koji podržavaju pobačaj? - O
- 40) Vi biste podržali da se ljudi koji podržavaju pobačaj pojavljuju pred bolnicama i na neki način stimuliraju žene koje tamo dolaze da to naprave? - S
- 41) Kako vam izgleda radni dan u Europskom parlamentu? - O
- 42) Kako tu može pomoći EU? - O
- 43) Kako ćete glasovati kad na dnevni red dođe učlanjenje Srpske narodne stranke? - Z
- 44) Kako ćete gledati na činjenicu ako HDZ eventualno podrži to? - O
- 45) Zoran Milanović kaže ja sam jedan od najzaslužnijih, Milorad Pupovac je isto sudjelovao u tome, je li to točno? - Z
- 46) Jesu li se Milanović i Pupovac angažirali? - Z
- 47) Znate li vi za to? - Z
- 48) Kako gledate na vas 2005. kad ste bili glasnogovornica u stožeru Stjepana Mesića? - O
- 49) Jeste li radili iz uvjerenja ili? - O
- 50) Znači o Stjepanu Mesiću sve najbolje? - S
- 51) Što mislite o njemu, o afirmaciji NOB-a? – O

VII. *Kolinda Grabar Kitarović*

- 1) Čija ideja je bila da se vi kandidirate za predsjednicu? Je li to bila vaša ideja ili ideja nekoga iz HDZ-a? - A
- 2) Je li inicijativa vaša ili nekoga iz HDZ-a? - A
- 3) Znači nije točno da je Miljan Brkić rekao da bi Kolinda Grabar Kitarović mogla biti dobra kandidatkinja pa da je onda razgovarao s vama i da se tu sve nekako zakotrljalo? - S
- 4) Mislite li da bi Hrvatska trebala biti ustrojena kao NATO savez? - Z
- 5) Koje su vaše ideje? - O
- 6) Kako da Hrvatska izađe iz gospodarske krize? - O
- 7) Vjerujete li da takvi potezi mogu izvući Hrvatsku iz gospodarske krize? - Z

- 8) Je li došlo vrijeme stezanja remena na način da se smanje bilo mirovine, bilo plaće, bilo izdvajanja za zdravstvo? - Z
- 9) Mislite li da bi se trebao smanjiti broj radnika u javnoj upravi i javnim poduzećima? - Z
- 10) Treba li smanjiti ili ne treba? - A
- 11) Čeka li to i Hrvatsku? - Z
- 12) Treba li smanjiti broj županija? - Z
- 13) Koliko bi se trebao smanjiti broj općina? - Z
- 14) Što i kako biste racionalizirali ured predsjednika? - O
- 15) Treba li smanjiti broj savjetnika? - Z
- 16) Imate li izračun koliko bi to koštalo? - Z
- 17) Kako ocjenjujete njegov mandat? - O
- 18) Što se promijenilo u vašem razmišljanju od tada? - O
- 19) Hoćete li izaći na potpisivanje zahtjeva za referendum? - Z
- 20) Što ćete zaokružiti? - Z
- 21) Jeste li za preferencijalno glasovanje ili niste? - A
- 22) Koje je vaše konkretno mišljenje o preferencijalnom glasovanju? - O
- 23) Što kažete na izjavu Željke Markić koja kaže da će glasači HDZ-a izaći i glasati za? - O
- 24) Ne možete li ih odavde kao kandidatkinja HDZ-a pozvati da ne izađu ako ste vi protiv toga? - S
- 25) Treba li i kako vi gledate na činjenicu da hrvatska Vlada želi hrvatske autoceste dati u koncesiju? - O
- 26) Zašto ste protiv toga? - O
- 27) Kakva je uloga Sabora u Hrvatskoj? Mislite li da bi trebala biti značajnija, manje značajna? - O
- 28) Kako bi se u vraćanje digniteta hrvatskog Sabora uklopio predsjednik HDZ-a Tomislav Karamarko koji ove godine 3 mjeseca nije dolazio na posao? - O
- 29) Kako to možemo očekivati kad se predsjednik najjače oporbene parlamentarne stranke ne pojavljuje u Saboru? - O
- 30) Trebaju li Hrvatskoj prijevremeni parlamentarni izbori? - Z
- 31) Tko financira vašu kampanju? - Z
- 32) Koliko će otprilike koštati vaša kampanja? - Z
- 33) Kad će se znati podaci? - Z
- 34) Jeste li za to da zajednica dva muškarca ili dvije žene bude brak u nekoj doglednoj budućnosti? - Z

- 35) Ne mislite li da je izigrana volja građa s obzirom da su muškarcima ili ženama koji žele registrirati svoje partnerstvo ipak na neki način omogućeno da ipak na neki način budu u braku, samo što se to više ne zove brak nego životno partnerstvo? - S
- 36) Nije li taj referendum na neki način izigran? - S
- 37) Jeste li vi za životno partnerstvo ili niste? - S
- 38) Kako biste se postavili u ovom slučaju čirilice u Vukovaru? - O
- 39) Trebaju li na državnim zgradama stajati natpisi i na čirilici? - Z
- 40) Što ćemo s tim socijalizmom? - O
- 41) Ne mislite li da bi to ujedinjenje trebalo biti na sasvim jasnim stajalištima onih koji se ujedinjuju, a ne da se opet guraju pod tepih? - S
- 42) Je li dobro spominjati socijalizam u negativnom kontekstu, a u isto vrijeme koalirati s čovjekom koji je zadnji predsjednik Socijalističke omladine Hrvatske? - Z
- 43) Čemu onda spominjanje socijalističkih jasala? - O
- 44) Treba li Zagrebu Trg Maršala Tita? - Z
- 45) Nema te jasno razmišljanje o Trgu Maršala Tita? - S
- 46) Je li za vas Dario Kordić ratni zločinac ili moralna veličina kako tvrde neki hrvatski biskupi? - A
- 47) Zabранa pobačaja – da ili ne? - A
- 48) Je li on i vaš glazbeni odabir? - Z
- 49) Koji je vaš glazbeni odabir? - O
- 50) Mislite da bi ste zbilja kao predsjednica Republike mogli to učiniti? - S
- 51) Jeste li za legalizaciju marihuane? - Z
- 52) Jeste probali kad marihuanu? - Z
- 53) Treba li predsjednička kandidatkinja paziti na takve stvari? - Z
- 54) Kad plačete? - O
- 55) Plaćete li ikad? - Z
- 56) Što vas može rasplakati? - O
- 57) Kad ste zadnji put plakali? – Z

VIII. Sandra Švaljek

- 1) Zašto ste ušli u politiku? - O
- 2) Volite filmove Bruce Leea? - S
- 3) O čemu se tu radi? - O
- 4) Dakle, to je bila greška? - S
- 5) Je li bilo kakvih pokušaja da nešto radi? - Z
- 6) Je li bila greška kad je on 5 mjeseci kasnije odlučio prihvati posao u Zagrebačkom holdingu?- S
- 7) Što mislite da je potrebno gradu Zagrebu? - O
- 8) Što mislite koliko će vam zauzimanje za taj model biti otegootno u svjetlu činjenice da vam nije palo na pamet to sugerirati suprugu kad se javio na posao u zagrebačkoj gradskoj upravi? - O
- 9) Planovi za Zagreb? - O
- 10) Možete li nešto više reći o tome, imate li nekakvu studiju? - O
- 11) Koliki novac je potreban za to što vi planirate? - Z
- 12) Što je drugo što vas zanima? - O
- 13) Što predlažete da se tu napravi? - O
- 14) Da li da to i dalje bude izložbeni prostor ili da ima neku drugu namjenu? - A
- 15) Što mislite to onda na tom području velesajma? - O
- 16) Jeste li upoznati s onim što je ovdje prije mjesec dana govorila Zrinka Paladino koja je onkretno upozorila na problem izgradnje nebodera u Maksimiru za koje ona nije dala potpis međutim unatoč tome došlo je do daljnje realizacije tog projekta? - Z
- 17) Što biste vi s tim projektom? - O
- 18) Što mislite da su kapitalne investicije u gradu Zagrebu? - O
- 19) Mogu li oni zapamtiti nešto što se tiče gospodarenja otpadom i je li to uopće atraktivno? Zagrebački velesajam, je li to atraktivno? Prenamjena prostora Gredelj, je li to atraktivno? - O
- 20) Što vi mislite bi li bilo pametno novom predsjedniku SDP-a da se kandidira za zagrebačkog gradonačelnika? - Z
- 21) Kako biste vi reagirali na to da MOST nema svog kandidata nego da vas podrži? - O
- 22) Bi li bilo bolje da oporbenih kandidata u Zagrebu ima jedan, a ne da vas je više? - S
- 23) Kako da se dogodilo da su u vašem timu ljudi koji su bili u HDZ-u, ili su nešto radili za HDZ, radili s Bandićem? - O

- 24) Jeste li trebali malo bolje pročeprkati po biografiji Milana Bandića te 2013. kada ste odlučili biti na njegovoj listi i kasnije prihvati ulogu zamjenice gradonačelnika? - O
- 25) Zašto ste se odlučili za Milana Bandića? - O
- 26) Čime vas je Milan Bandić tada zaveo da ste pristali biti na njegovoj listi? - S
- 27) Kako ste mu povjerovali? - O
- 28) Suosjećali ste s Milanom Bandićem kada je bio u pritvoru? - S
- 29) Jeste li bili iznenađeni? - Z
- 30) Jeste li vi slijepo vjerovali Milanu Bandiću? - S
- 31) Hoćete li izlaziti s konkretnim stvarima koje se tiču zapošljavanja koje se tiču po rođačkoj liniji i stranačkom ključu? - O
- 32) Imate li vi spoznaja o kojim se ljudima radi i hoće li javnost dozнати? - O
- 33) Crkva na Savici, kako to riješiti? - O
- 34) Što kažete na promjenu imena Trga Maršala Tita? - O
- 35) Što se tiče ovoga što je kolega rekao, tko stoji iza vas? - Z
- 36) Tko financira vašu kampanju? - Z
- 37) Koliko će ti dobri ljudi dati novaca? - Z
- 38) Koliko će vas koštati to sve? - Z
- 39) Radite li i dalje u Ekonomskom institutu? - Z
- 40) Kako procijenjujete ovo što u ovo trenutku radi hrvatska vlada, ministar financija? - O
- 41) Što mislite o porezu na dohodak koji se najvjerojatnije uvodi? - O
- 42) Je li se možda trebalo ići na drugačije oporezivanje? - Z
- 43) Kako se može izbjegći percepcija? - O
- 44) Kako u takvoj situaciji po vama napraviti proračun? - O
- 45) Mislite li da će se u nekim budućim projekcijama proračuna ipak morati dogoditi da će recimo izdavanja za zdravstvo ili mirovine morati biti manje? - S
- 46) Mislite li da bi svi kandidati trebali izaći s imovinskom karticom prema vani? - S
- 47) Kakva je vaša imovinska kartica? - O
- 48) Gdje dobivate plaću i koliku? - Z
- 49) Još uvijek vam je politički uzor Barack Obama? - S
- 50) Što vas god njega fascinira? - O
- 51) Što kažete za politiku koju je Barack Obama vodio na Bliskom istoku? - O
- 52) Dijelite li vi kao stanovnica Hrvatske taj stav kao i stanovnici Njemačke? – O

Druga skupina gostiju – nepolitička sfera javnog života

I. Goran Bregović

- 1) Koja je to magija u glazbi? Jeste li to ikada pokušali objasniti sebi osim samim stvaranjem? Što to ima u glazbi? Što te to drži? Odakle ta potreba za muzikom? - O
- 2) Koje je zadovoljstvo u tome skladanju? Je li zadovoljstvo kad napišete nešto pa vam se to na kraju krajeva svidi, je li zadovoljstvo u samom radu? Ili je zadovoljstvo kad vas netko potapše po ramenu pa kaže to je dobro? - A
- 3) Kad se vi osjećate sretni, ispunjeni u tom procesu stvaranja muzike? - O
- 4) Što po vama definira dobru i lošu glazbu? Dijelite li glazbu na dobру i lošu? - O
- 5) Što je za vas loša glazba? - O
- 6) Je li glazba po vama zabava, način da ljudi zaborave svoju sivu svakodnevnicu, ili je ona nešto više, da si postaviš neka pitanja i dobiješ neke odgovore? - A
- 7) Što kod vas osobno prevladava? - O
- 8) Danas je u Hrvatskoj, odnosno u katoličkom svijetu blagdan Svih Svetih, ljudi idu na groblja... Kakav vi odnos imate prema tome? Je li idete nekad nekome na grob? Da li imate potebu za tim? Smatrate li da na groblju možete ostvariti neku komunikaciju s nekim ili sam sa sobom? - O
- 9) Kakav vam je odnos prema smrti? Je li se on nešto promijenio u odnosu na ono kad ste bili mlađi? - O
- 10) Zašto u toj reanimaciji nema Željka Bebeka? - O
- 11) Naljutio vas je nešto? - S
- 12) Dok svirate,dok skladate, da li kradete ideje, inspiraciju? Ako da, od koga? - O
- 13) Znači netočna je informacija da ste morali platiti milijun eura za Arizonu dream? - S
- 14) Od koga vi najviše uzimate? - Z
- 15) Kada i u kojem trenutku bi se vi kao autor našli uvrijeđeni kad čujete da nešto što je netko napisao previše sliči onome što vi radite? - O
- 16) Što s autorskim pravima? Dokle ona sežu? - O
- 17) Kad se vi naljutite kao autor i kažete ovdje su povređena moja autorska prava? - O
- 18) Spominjete Rome... Rome kao inspiraciju? - O
- 19) Tko je više po vama koristio Rome, vi ili Kusturica? - A
- 20) Vi mislite da su oni slobodni? - Z
- 21) Što pijete? - Z
- 22) Jeste li sanjali kad da letite? - Z

- 23) Kako je bilo surađivati s njim? - O
- 24) Možete objasniti zašto ste sretan čovjek? - O
- 25) Da li se vi niste snašli? - Z
- 26) Što s Huljićem ne razgovarate? - S
- 27) Je li razlog u tome što ste počeli suviše ili u višoj mjeri oslanjati se na te narodnjačke momente? - Z
- 28) Jeste li radili greške kada ste pritiskali tu točku koja se recimo ticala nekih momenata koji su trebali na neki vaš način slijepljivati, lijepiti tu raspadnutu ili raspadajuću državu? - Z
- 29) Jesu li to možda momenti gdje su slušatelji rekli on je ipak malo previše politiziran, nije to to? - S
- 30) Mislite li da su vas klali tupim nožem kada govore o tom pastirskom rocku? - Z
- 31) Jeste li vi danas u tom zapadnom svijetu, zvijezda? Imate li status zvijezde? - O
- 32) Kad vas je počelo to nervirati? - O
- 33) Jeste li nekad zlorabili svoj zvjezdani status? - O
- 34) Razgovarao sam s jednim bivšim radnikom Jugotona, rekao mi je pitaj Bregovića za sljedeću stvar, da ste imali dogovor s Jugotonom da vam isporuče određenu količinu kokaina u pripremi albuma nekih, je li to točno? - Z
- 35) Da li vas to na neki način ljuti kad kažu da ste bili bolji poduzetnik nego umjetnik? - Z
- 36) Kako se referirate na rat? - O
- 37) Kad to govorite, relativizirate li to vrijeme? - S
- 38) Jeste li ponekad sentimentalан čovjek? - Z
- 39) Jeste sentimentalni prema ljudima ili samo pjesmama? - A
- 40) Kad Goran Bregović pusti suzu? - O
- 41) Što, plaćate porez u Sarajevu jer je manji nego u Parizu? - S
- 42) Kako vi doživljavate to Sarajevo danas? - O
- 43) Kako je izgledalo vaše djetinjstvo? - O
- 44) Kako ste vi znali to kontrolirati? - O
- 45) Mogu li droga i alkohol inspirirati ljude na umjetnost? - Z
- 46) Je li bilo teško raditi sa Štulićem? - Z
- 47) Koji je za vas historijski dan? - O
- 48) Što mislite o Huljiću? - O
- 49) Je li Iggy Pop jedan od njih? - Z
- 50) Što su vam dalje aktivnosti? - O

- 51) Dokle će to trajati 150 koncerata godišnje? - Z
- 52) Je li na vašoj karijeri ostavila traga činjenica da su vam bili zabranili koncert u Poljskoj nakon angažmana na Krimu? - Z
- 53) Je li to i dalje? – Z

II. Slavoj Žižek

- 1) Je li bi vam smetalo da se kaže slovenski filozof ili je filozof nešto što nema prefiks ni slovenski i hrvatski? - A
- 2) Kako se vi odnosite prema patriotizmu? - O
- 3) Je li to za vas vrlina ili zlo? - A
- 4) Što vi kažete za naciju i za patriotizam? - O
- 5) Kakav je Slavoj Žižek kao otac? - O
- 6) Kojim dobrom dolazite u Zagreb? – Z
- 7) Kakve su vam asocijacije na Zagreb? - O
- 8) Što mogu ljudi koji dođu tamo očekivati od vas? - O
- 9) Je li vam to još izazov? - Z
- 10) Što se promjenilo u tih 5 godina? - O
- 11) Kako se osjećate kad sebe gledate na televiziji? - O
- 12) Kako se nosite s tim statusom zvijezde? - O
- 13) Što Slavoj Žižek sve koristi od zvjezdanog statusa? - O
- 14) Je li vas umaraju onda pitanja tipa jeste li u vezi s Lady Gagom? - Z
- 15) Što kažete na rumunjski film? - O
- 16) Što vi kažete na to da vas se svrstava u te neke kategorije primjerice 25 najvažnijih intelektualaca? - O
- 17) Jesu li onda oni budale koji ne pristaju na takvu igru pa ostaju marginalizirani? - S
- 18) Što mislite o tom pokretu? - O
- 19) Koliko je taj pokret marginaliziran? - O
- 20) Da li se vi kao filozof zadovoljavate tom činjenicom da su ljudi donekle spoznali bit problema ali da nakon što su se izvikali odu na pivu i prokomentiraju sve to? - O
- 21) Zašto ste protiv direktnе demokracije? - O
- 22) Traže li svi ljudi nekakvog novog vođu? - Z
- 23) Što kažete na izjavu o izraelskoj atomskoj moći koja će ugroziti svjetski mir? - O
- 24) Mislite li vi da je on u pravu kada kaže da je Izrael danas veća opasnost za svjetski mir nego Iran? - Z
- 25) Mislite da je to pojednostavlјivanje stvari? - Z
- 26) Kako vi komentirate to što je nakon ovog Arapskog proljeća ostalo? - O

- 27) Što vam to znači da ulazimo u zanimljivim vremenima? - O
- 28) Je li komunizam rješenje? - Z
- 29) Kako možemo promijeniti sustav? - O
- 30) Mislite li da ste danas bili dovoljno jasni za razliku od prije 5 godina kad ste gostovali ovdje? - Z
- 31) Koliko vas ovaj način izražavanja, ovi tikovi koje imate ograničava u komunikaciji s ljudima? – O

III. Toni Kukoč

- 1) Kako je u Chicagu? - O
- 2) Često dolazite u Split? - O
- 3) Kažete dva metra snijega, -25. Kako vi to kao Dalmatinac podnosite, jeste li se ikada aklimatizirali? - O
- 4) Može li se znati razlog zašto ste došli u Split? - O
- 5) Koliko dugo se gradi ta vaša kuća? - Z
- 6) Koliko dugo ste vi sada u košarkaškoj mirovini? - Z
- 7) Kako se nosite s tim? - O
- 8) Što to znači? - O
- 9) Jel se ja varam? Vi u stvari niste tip koji bi mogao dugo sjediti po kući. - S
- 10) Ne kockate baš previše? - Z
- 11) Što djeca rade? - O
- 12) Je li to hendikep za djevojčicu? - Z
- 13) Jeste je pokušali spriječiti da se bavi nogometom ili ste vi liberalan tata koji kaže bavi se s čim god hoćeš? - A
- 14) Kakav vaša djeca imaju odnos prema Hrvatskoj? - O
- 15) Da li vi razmišljate o povratku u Hrvatsku? - Z
- 16) Kakav vi odnos imate prema Hrvatskoj? - O
- 17) Nedostaje li vam? - Z
- 18) Jeste li vi stranac u SAD-u? - Z
- 19) Nakon kojeg vremena ste osjetili da ste ipak na nekin način postali Amerikanac? - Z
- 20) Imate li američko državljanstvo? - Z
- 21) Da li vas u Chicagu još prepoznaju? - Z
- 22) U kojem trenutku to postaje tlaka? - O
- 23) Koja je razlika između Splita i Chicaga po tom pitanju? - O

- 24) Kako se recimo osjećate, rekli ste ovdje da u Chicagu prazne stolove zbog vas, je li to baš ugodno, ta pažnja? - O
- 25) Što je bolje u SAD-u, a što je bolje u Hrvatskoj? - O
- 26) U kakovom ambijentu živite? - O
- 27) Košarka vam nedostaje? - S
- 28) Nije li to zanimljiva stvar da se, po vašem viđenju, dogodila regresija u košarci, a ne progresija? - Z
- 29) Ne bi li u košarci trebala biti slična stvar, da se igra brže, da se radi na kombinatorici? - S
- 30) Nije li i u vaše vrijeme bilo tako? - S
- 31) Možete li se prisjetiti iskustvaigranja košarke s njim? - O
- 32) Kako ste se upoznali? - O
- 33) Upoznao vas je i s ocem tada, ako se ne varam? - S
- 34) Je li Michael Jordan bahat? - Z
- 35) Je li egocentričan? - Z
- 36) Je li bilo ljubomore u ekipi na njega? - Z
- 37) Kakav je odnos vas i njega bio kasnije? - O
- 38) I on vas je, ako se ne varam, znao simulirati s dolarima na terenu? - S
- 39) Je li to bila greška? - Z
- 40) Vjerljivo ste vi to doživjeli kao neko poniženje? - S
- 41) Kakav ste odnos s Rodmanom imali? - O
- 42) Kako kao najbolji skakač nije upao u All star? - O
- 43) Jesu to stvarno bili toliko razularenitulumi prepuni alkohola i droge? - S
- 44) Kako ste vi kao mlad košarkaš odoljeli takvim izazovima? - O
- 45) Kako vi sebi objašnjavate da nikad niste u Hrvatskoj osvojili titulu sportaša godine? - O
- 46) Jeste li povrijedeni time? - Z
- 47) Je li možda razlog tome bio što se NBA tih godina u Hrvatskoj nije pratilo? - S
- 48) Je li istinita ona priča da je Franjo Tuđman u Barceloni ušao u svlačionicu i rekao da će vas sve voditi u Knin na janjetinu ako budete igrali u finalu? - Z
- 49) Je li vam prisjela ta nikad nepojedena janjetina? - S
- 50) Jeste si to objašnjavali time da ste u tom trenutku možda bili nepoželjni? - S
- 51) Što mislite o Vladi Divcu? - O
- 52) Jeste li vi u reprezentaciji u Argentini ikad razgovarali o tom Divčevom potezu? - Z
- 53) Kako se odrediti prema tome? - O
- 54) Kako vi reagirate na to? - O
- 55) Jeste li vi prijatelj s njim ili samo poznanik? - A
- 56) Tamo vas je zasmetala jedna stvar. O čemu se radi? - O
- 57) Koliko ste zaradili u karijeri? - Z

- 58) Kako vi gledate na sve to? - O
- 59) Što mislite koja je to granica koja čovjeku omogućava lagodan život? - O
- 60) Kako vi investirate? - O
- 61) Je li istina da je Pippen propao rizično ulagajući novac? - Z
- 62) Vjerojatno ste i vi čuli glasinu da ste škrt. Otkud ta priča? - O
- 63) Za čim žalite u karijeri? - O
- 64) Malo vam je falilo da uđete u All star. Je li za tim žalite? - O
- 65) Hrvatska košarka? - O
- 66) Zašto je golf bolji od seksa? – O

IV. Miran Kuršpahić

- 1) Vukovar vam je na neki način kao umjetniku trajna inspiracija. Ta inspiracija potječe još od 12. godine vašeg života. Recite o čemu se radi. - O
- 2) Jeste li imali taj problem, šta reći sad novo, a da već nije rečeno? - Z
- 3) Nije li vam palo na pamet da angažirate Jožu Manolića da vam kaže nešto na tu temu? - S
- 4) Mislite li da će ta situacija, da ste Tuđmana stavili u situaciju da je on Adolf Hitler, na neki način biti ono prst u oko svima koji ne dozvoljavaju da im se prst upire u svinje? - Z
- 5) Što mislite koliko će se Andrija Hebrang naljutiti? - Z
- 6) Kome vi kao autor više vjerujete, Dedakoviću i Borkoviću ili Tuđmanu i Joži Manoliću? - A
- 7) Jeste li razmišljali o tome da bi moda bilo izazovno da prikažete u stvari dvije strane, hrvatsku i srpsku? - Z
- 8) Kako vam izgleda Vukovar danas? - O
- 9) Ovih dana je u tijeku akcija za obnovu vodotronja. Što kažete na to? - O
- 10) Je li točan podatak da se vama javio ministar Hasanbegović u vezi ove predstave? - Z
- 11) Kako se vi možete izjasniti o ulozi ministra Hasanbegovića koju je preuzeo prije tri mjeseca? - O
- 12) Ne mislite li vi onda o ovoj vlasti bolje nego što oni sami o sebi misle? - S
- 13) Kako tumačite činjenicu da je najjačoj stranci u državi toliko važno da ovlađa tim aparatom? - O
- 14) Što to govori o ljudima koji honoriraju ono što vide na političkoj sceni? - O
- 15) Što vi kažete na atmosferu u društvu ovih dana? - O
- 16) Jesu li po vama te optužbe prejake ili smo mi zbilja svjedoci svakog dana situacijama koje vode fašizaciji? - O
- 17) Znači li to da je taj ruralni princip a priori negativan? - Z
- 18) I vas mogu pitati za mišljenje odnosno za javnu podršku gospodinu Bitorajcu? - O

- 19) Što će toj kulturi novaca? - O
- 20) Je li nužno da je kultura novac? - Z
- 21) Jeste li stigli pogledati pogledati seriju Tri zime od Tene Štivičić? - Z
- 22) Što se onda kasnije dogodilo? - O
- 23) Znači li to da je Milan Kuršpahić popustio tj. ili je nekad bio mlad i buntovan a danas je otac..? - S
- 24) Kako gledate na kritike recimo Mustafe Nadarevića? - O
- 25) Glumac ili režiser? - A
- 26) Kako vam je raditi s glumcima? Kakav ste redatelj? - O
- 27) Kakvo vam je to iskustvo bilo? – O

V. *Vitomira Lončar*

- 1) Čini li vam se da u ovom trenutku u Hrvatskoj nedostaje dijaloga? - S
- 2) Šta će nama ta kultura? Vi ste parazit na državnom proračunu, ja sam parazit na državnom proračunu... - O
- 3) Vi ste nedavno za sebe rekli da ste desno. Što za vas znači desno? - O
- 4) Je li vas može Crkva dobro pripremiti za Nedjeljom u 2? - Z
- 5) Što bi se dogodilo da Zoran Milanović i Tomislav Karamarko popiju to što ste vi sinoć popili? - O
- 6) Kako će povijest zabilježiti aktualnog premijera kojem ste pisali otvoreno pismo ovaj tjedan? - O
- 7) Na što mislite konkretno? - O
- 8) Kud ste vi kao desno orijentirana osoba odmah pohitili potpisati peticiju protiv Hasanbegovića? - O
- 9) Jeste čuli za premijera prije nego što se predstavio? - Z
- 10) Jeste li se osjetili osobno povrijedenim kada je on izjavio da ste uhljebi vi koji ste potpisali peticiju? - Z
- 11) Što nam onda ostaje ako ga zanima samo baština. Kako će izgledati hrvatska kultura? - O
- 12) Koliko vaše kazalište dobiva od grada, a koliko od države? - Z
- 13) Tko bi po vama bio dobar ministar kulture? - Z
- 14) Koliko vas, s obzirom da ste vrlo glasni, iscrpljuju te borbe s kulturnim establišmentom? Koliko se to sve odražava na vas? - O
- 15) Ta vaša borba, nije li iscrpljujuća? Odnosno, ne zahvaćate li previše, preširoko? - S
- 16) Kakva biste vi ministrica kulture bili? - O

- 17) Da li doživljavate osobno kada se s neki relativno bliskim ljudima posvađate zbog takvih stvari u kulturi? - Z
- 18) Ne skačete li vi sad sami sebi u usta? - S
- 19) Kad vas čovjek sluša sa strane ispalo bi da je tu kod nas sve katastrofa. Je li baš sve tolika katastrofa? - O
- 20) Da vas pozove, došli biste? - S
- 21) Idete u Kinu? - Z
- 22) Kolika vam je penzija? - Z
- 23) Negdje sam pročitao da ste rekli da vaš muž ima 21, vi 16, a vaša kćerka Buga 50. Što to znači? - O
- 24) Kćerka neće nikad raditi u kazalištu? - Z
- 25) Tko će vas naslijediti u kazalištu? - Z
- 26) Je li to hrabrost s vaše strane da se izlažete na ovaj način? - Z
- 27) Zašto ste mi rekli da ne volite da vas zovu Bucka? – O

VI. Maja Hrgović

- 1) Žena se danas mora zapitati zašto živi tako da joj je potreban svećenik, Bog, tata, muž i sin da bi joj život imao smisla. Što mislite o toj rečenici? - O
- 2) Jeste vi odreagirali u tom trenutku ili niste? - A
- 3) Je li vam krivo danas? - Z
- 4) Zašto to kasnije niste napravili kada ste kao novinarka moguće radili intervju s njim? - O
- 5) Naputak je koji? - O
- 6) Do kojeg zaključka ste došli analizirajući kako se ponašaju javne osobe u medijima? - O
- 7) Jesu li ovo s lijeva ili ovi s desna gori? - A
- 8) Nabrajate političare koji su se dobro snašli u tom seksističkom diskursu. Koji su to? - O
- 9) Gdje je ta granica? - O
- 10) Kako da sve što može biti kompliment ne ispadne na neki način seksizam? - O
- 11) Ne dokazuje li upravo Severina da je žena koja ne dozvoljava da njezinim životom upravljuju muškarci? - S
- 12) Kako kad upravo na tim predrasudama satira i funkcioniра? - O
- 13) Ne uči li nas život da je to često upravo tako? - S
- 14) Što mislite o tome? - O
- 15) Je li vam u životu važnije voljeti i biti voljen ili uspjeh u poslu? - A
- 16) Kako tome doskočiti? - O
- 17) Vi ste se i sami susreli s time, barem tako pišete u knjizi? Čemu to svjedoči? - O

- 18) Koliko činjenica da zarađuješ milijune i da si javna osoba te ipak baca u taj lavlji kavez gdje te svi mogu rasrgati kako god hoće a ti se opet liječiš zelenim novčanicama? - O
- 19) Koliko javna osoba ima pravo na zaštitu privatnosti? - O
- 20) Koliko ona pristaje da će to obilježiti njezinu karijeru? - O
- 21) Na što sve javne osobe moraju biti spremne? - O
- 22) Koga cijenite na hrvatskom književnom nebnu? - Z
- 23) Pišete sa 16 godina pjesama neće biti, ima li ih još danas? - Z
- 24) Govori li nešto o tome činjenica da smo dobili predsjednicu? - O
- 25) Kako vas se dojmila predsjednica? - O
- 26) Je li to bio njezin predmet interesa u kampanji? - Z
- 27) To govorite iz vlastitog iskustva ili iz iskustva okoline? - A
- 28) Što je taj mit o roditeljstvu? - O
- 29) Kakav je to posao? - O
- 30) Može li se raditi dobar posao u redakciji Novoga lista a da ne budeš blizak s tim miljeom? - S
- 31) Pišete. Je li to težak posao? - O
- 32) Je li to na neki način obračun sa samom sobom? - Z
- 33) Kažete na jednom mjestu moraš biti bezobzirni gad. Što to znači? - O
- 34) Što ste mislili pod time propast? - O
- 35) Je li to izuzetak koji potvrđuje pravilo? - Z
- 36) Jednom ste bili u kaznionici i imali ste jedno traumatično iskustvo. O čemu se radi? - O
- 37) Da li vas je to iskustvo usmjerilo na to da više ne nastupate u kaznionicama? - Z
- 38) Koja je razlika da vas netko recimo na Trećem programu pročitate jednu priču i činjenice da tu priču gleda ne jedan pedofil nego njih stotinjak u Hrvatskoj? - O
- 39) Kažu da je pedofilija bolest. Kako se onda odnositi prema ljudima koji su bolesni? - O
- 40) Vaš tata radije čita Antu Tomića nego vas. Zašto mu je zanimljiviji Ante Tomić? - O
- 41) Gdje je patetika dobra? - O
- 42) Je li dobra u međusobnim odnosima ljudi koji nisu za kameru? - Z
- 43) Što taj cinizam u stvari znači kod modernog čovjeka? - O
- 44) Kažete naša djeca će živjeti gore od nas. Uvjereni ste u to? - Z
- 45) Kako dijete sa 6 godina odgajati u takvom svijetu s takvom spoznajom? - O
- 46) Što nas sprječava da ga jednostavno ne vrtimo i iskočimo sa strane? - O
- 47) Mislite da taj dan nešto specijalno znači? - Z
- 48) Mislite li da treba postojati jedan dan u godini koji će se zvati Dan žena? - Z
- 49) Vjerujete li u ideal vječne ljubavi? - Z
- 50) Je li to zbog činjenice da je niste nigdje vidjeli ili mislite da za vas ne postoji kao takva? - A
- 51) Jeste ga gledali? - Z

VII. Ivana Šojat

- 1) Zanimljivo je da ste i vi, vidjeli smo ovdje u prilogu s 20 godina ste se odlučili prijaviti u koju postrojbu? Gdje ste bili? Što je bio motiv? Kako je to izgledalo? - O
- 2) Kakvo je to razdoblje u HOS-u bilo? - O
- 3) Što pamtite iz tog perioda? - O
- 4) Što vam je prva asocijacija na vaš boravak u HOS-u? - O
- 5) To je vaša objekcija stanja u Slavoniji u tom trenutku? - O
- 6) Kako je izgledalo u Osijeku tih dana, to razdvajanje na hrvatsko srpskoj liniji? Kako vi to doživljavate? - O
- 7) Jel vas bilo strah u ratu? - Z
- 8) Roman Jom Kipur je na neki način vaš osobni obračun s demonima... Kojim demonima? Kakvim demonima? - O
- 9) Kako da takav događaj u ljudima ne izazove osjećaj osvete, želju za odmazdom? - O
- 10) Kako je izgledao taj proces pripreme? Što ste sve konzultirali? Na što ste obraćali pažnju? - O
- 11) Mislite li, s obzirom na one koji su to pročitali, da ste to uspjeli? - S
- 12) Što je po vama pravda za branitelja? - O
- 13) Oprostit ćemo, ali nećemo zabraviti. Ne sadrži li to već samo po sebi kontradiktornost? - S
- 14) Što je Jom Kipur? Kakav je to blagdan? - O
- 15) Znači li to sjeme nekih novih sukoba? - S
- 16) Kakav vi odnos imate prema ljudima koji nisu htjeli tih devedesetih uzeti pušku u ruke, nisu se htjeli boriti, neki su čak i otišli u inozemstvo... Kakav odnos imate? - O
- 17) Što je rješenje? Za vašeg glavnog junaka rješenje je da svi priznaju sve. Kako? Na koji način? Prema kome? - O
- 18) Što je vama otvorilo oči? - O
- 19) Je li postoji neki konkretan povod ili je to bio proces? - A
- 20) Branitelj u knjizi pita psihijatra zna li miris spaljene kuće. Vi znate taj miris? . Z
- 21) Kakav je miris spaljene kuće u ratu? - O
- 22) Čini li se vama da situacija ide ipak na bolje u tim krajevima iz kojih ste vi? - S
- 23) Jeste li vi optimist? - Z
- 24) Kako je pisati na drugim jezicima? - O
- 25) Vi kad pišete, jel' vam ide lagano pisanje, recimo roman, je li to ide kao iz rukava ili je to težak proces, naporan, gdje se gube kile, gdje čovjek upadne u depresiju? - A
- 26) Ona misli, ako pišeš recimo o obitelji da se onda moraš mnogima zamjeriti iz vlastite okoline jer će se oni prepoznati vjerojatno. Da li ste vi imali takav problem? - Z
- 27) Vidite li nekog idealizma u politici u Hrvatskoj? Vidite li recimo u Boži Petrovu idealista? - Z

- 28) Izlazite na izbore? - Z
- 29) Što vam se čini od ove političke situacije? - O
- 30) Imate li vi kao spisateljica problem s obzirom na prijem onoga što radite zbog toga što ste žena? Vidite li tu ikakve probleme? - O
- 31) Da li vas zanima muško žensko kao inspiracija, dakle odnos između muškarca i žene? - Z
- 32) Zbog čega žene moraju biti jake i zbog čega vaše junakinje moraju biti jake? - O
- 33) Što je po vama bolje? Žene koje ostaju u takvim brakovima štiteći obitelj ili žene koje se razvode? - A
- 34) Maja Hrgović kaže da žene i muškarci danas nisu ravnopravni, da se ženama i dalje nameće uloga majke, uloga drolje, svetice, sponzoruše, glupače... Imate li vi takav dojam? - Z
- 35) Kako vam se čini hrvatska književnost? - O
- 36) Nalazite li nekoga tko vam je zanimljiv na ovom području, koga rado čitate? - Z
- 37) Što vam je izazov sada? - O
- 38) Kojom tematikom će se baviti? - O

VIII. *Milka Babović*

- 1) Vi ste uvijek isticali da je važan događaj, a ne novinar koji je na neki način samo posrednik između informacije i gledatelja. Kako gledate to kad su ti događaji na neki način otišli u povijest, zaboravljeni su, a ljudi ipak pamte Milku Babović, Ili Mladena Delića, ili Olivera Mlakara? - O
- 2) Kad ste zločesti? U kojim situacijama? - O
- 3) Što vas ljuti kad reagirate zločesto? - O
- 4) Neki vole ljude stavljati u ladice i stalno ih tamo zadržavati i reći: "Dužnost je Janice Kostelić da skija." Janica Kostelić nakon 14 godina možda se povlači iz skijanja. Cura se zaljubila..? - O
- 5) Ako je tražila razlog da ode iz skijanja nije mogla naći bolji, jel' tako? - S
- 6) Što se to događa s vrhunskim sportom kad ljudi u 24. godini već tako teške posljedice vrhunskog sporta osjećaju? - O
- 7) Osjećate li vi kakve posljedice bavljenja sportom? - O
- 8) Osjećate li kakve posljedice od novinarstva? - O
- 9) Je li to samo navika ili je to i, ja se ispričavam, ali problem starijih ljudi da se na te novotarije ne želite privikavati? - A
- 10) Kad sam vas zvao u emisiju rekli ste da ćete drage volje doći premda vam to sve izgleda malo inkvizitorski. Ne svidiš vam se takav pristup? - S

- 11) Kojeg od svojih televizijskih kolega, što se tiče sportskog novinarstva, cijenite? - Z
- 12) To je njihova mana? - S
- 13) Što kažete na stil kolega, konkretno u sportskom novinarstvu, koji su vrlo euforični? - O
- 14) Imate li vi kakvu preporuku za mlađe kolege? - O
- 15) Kako komentirate činjenicu, koja je vrlo prisutna, da se u posljednje vrijeme vrlo povezuju kod nas pivo i nogomet? - O
- 16) Smeta li vas to što je tržište postalo mjerilo apsolutno svega? - Z
- 17) Koga ste izrekramirali? - Z
- 18) Mislite li da su nogometari naši najbolji ambasadori? - S
- 19) Kako komentirate činjenicu da su od Nike Kranjčara kao nogometara popularniji njegovi menadžeri? - O
- 20) Znate li što se dogodilo na današnji dan prije 114 godina? - Z
- 21) Kako ste doživjeli devedesete godine? - O
- 22) Jeste li tada zapali u svojevrsnu depresiju? - Z
- 23) Nakon 40 godina odete u mirovinu, i to sve koincidira s tim ratom, jeste li u jednom trenutku pomislili doma ste, išta ne radim, trenutno nisam nikome potrebna? - O
- 24) I u tom razdoblju, dakle mirovina, rat, izbjeglice, netko je razmišljajući o tome tko je najbolja hrvatska sportašica svih vremena rekao: "Pa da, Milka Babović nije zato jer za nju ne možemo reći da je Hrvatica:" To vas je pogodilo jako? - S
- 25) Je li još netko reagirao u tom trenutku osim vas? - Z
- 26) Što ostane od idealna, snova, mladenačkog zanešenjaštva u starosti? - O
- 27) Je li starost lijepa? - Z
- 28) Što vam najteže pada u starosti? – O